

EURÓPAI UNIÓ

AZ EURÓPAI PARLAMENT

A TANÁCS

**Strasbourg, 2018. december 11.
(OR. en)**

**2017/0063 (COD)
LEX 1858**

**PE-CONS 42/1/18
REV 1**

**RC 17
JUSTCIV 164
CODEC 1142**

**AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS IRÁNYELVE A TAGÁLLAMI
VERSENYHATÓSÁGOK HELYZETÉNEK A HATÉKONYABB JOGÉRVÉNYESÍTÉS
CÉLJÁBÓL TÖRTÉNŐ MEGERŐSÍTÉSÉRŐL ÉS A BELSŐ PIAC MEGFELELŐ
MŰKÖDÉSÉNEK BIZTOSÍTÁSÁRÓL**

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS
(EU) 2018/... IRÁNYELVE

(2018. december 11.)

**a tagállami versenyhatóságok helyzetének a hatékonyabb
jogérvényesítés céljából történő megerősítéséről
és a belső piac megfelelő működésének biztosításáról**

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 103. és 114. cikkére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére¹,

rendes jogalkotási eljárás keretében,²

¹ HL C 345., 2017.10.13., 70. o.

² Az Európai Parlament 2018. november 14-i állásponjtja (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé) és a Tanács 2018. december 4-i határozata.

mivel:

- (1) Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 101. és 102. cikke közpolitikai ügyeket érintő rendelkezések, amelyeket az egész Unióban hatékonyan kell alkalmazni a torzulásoktól mentes belső piaci verseny biztosítása érdekében. Az EUMSZ 101. és 102. cikkének hatékony érvényesítésére van szükség a tisztességesebb és nyitottabb uniós versenyző piacok kialakításához, ahol a vállalkozások érdemeik alapján, egymás piacra lépésének akadályozása nélkül versenyeznek, lehetővé téve ezzel számukra, hogy gyarapítsák a jólétet, és munkahelyeket teremtsenek. A versenyszabályok hatékony érvényesítése védi a fogyasztókat és a belső piacon tevékenységet folytató vállalkozásokat azoktól az üzleti gyakorlatoktól, amelyek mesterségesen magasan tartják az áruk és szolgáltatások árát, és növelik az innovatív áruk és szolgáltatások választékát.
- (2) Az EUMSZ 101. és 102. cikkének közjogi érvényesítését a tagállamok nemzeti versenyhatóságai végzik a Bizottsággal párhuzamosan az 1/2003/EK tanácsi rendelet¹ alapján. A nemzeti versenyhatóságok és a Bizottság együttesen alkotják az uniós versenyszabályokat szoros együttműködésben alkalmazó hatóságok hálózatát (a továbbiakban: az Európai Versenyhatóságok Hálózata).

¹ A Tanács 1/2003/EK rendelete (2002. december 16.) a Szerződés 81. és 82. cikkében meghatározott versenyszabályok végrehajtásáról (HL L 1., 2003.1.4., 1. o.).

- (3) Az 1/2003/EK rendelet 3. cikkének (1) bekezdése arra kötelezi a nemzeti versenyhatóságokat és bíróságokat, hogy alkalmazzák az EUMSZ 101. és 102. cikkét azon megállapodásokra, vállalkozások társulásainak azon döntéseire, azon összehangolt magatartásra vagy azon erőfölénnyel való visszaélésre, amelyek befolyásolhatják a tagállamok közötti kereskedelmet. A gyakorlatban a legtöbb nemzeti versenyhatóság az EUMSZ 101. és 102. cikkével párhuzamosan alkalmazza a nemzeti versenyjogot. Ezért ez az irányelv, amelynek célja annak biztosítása, hogy a nemzeti versenyhatóságok rendelkezzenek az EUMSZ 101. és 102. cikkének hatékony alkalmazásához szükséges függetlenségi garanciákkal, erőforrásokkal, valamint jogérvényesítési és bírságolási hatáskörökkel, elkerülhetetlenül hatást gyakorol a nemzeti versenyhatóságok által párhuzamosan alkalmazott nemzeti versenyjogra. Ezen túlmenően, amennyiben a nemzeti versenyhatóságok a nemzeti versenyjogot a tagállamok közötti kereskedelem befolyásolására alkalmas megállapodásokra, vállalkozások társulásainak döntéseire vagy összehangolt magatartásra alkalmazzák, a jogalkalmazás nem vezethet más eredményre, mint amelyet a nemzeti versenyhatóságok az 1/2003/EK rendelet 3. cikke (2) bekezdésének megfelelően az uniós jogot alkalmazva értek el. A nemzeti versenyjog és az uniós jog ilyen párhuzamos alkalmazásának esetén ezért elengedhetetlen, hogy a nemzeti versenyhatóságok azonos függetlenségi garanciákkal, erőforrásokkal, valamint jogérvényesítési és bírságolási hatáskörökkel rendelkezzenek, amelyek szükségesek annak érdekében, hogy a párhuzamos jogalkalmazás ne vezessen eltérő eredményre.

- (4) A vizsgálat alá vont vállalkozásokkal kapcsolatos valamennyi információnak az adathordozótól függetlenül, akár digitális formában való beszerzésére vonatkozó hatáskör nemzeti versenyhatóságok számára történő biztosítása ugyancsak hatással van a nemzeti versenyhatóságok hatásköreire, amikor az eljárásuk korai szakaszában a vonatkozó vizsgálati cselekményt az EUMSZ 101. és 102. cikkével párhuzamosan alkalmazott nemzeti versenyjog alapján is megteszik. A belső piacon a versenyjog érvényesítésének hatékonyságát akadályozná, ha a nemzeti versenyhatóságoknak különböző hatályú vizsgálati jogkörök állnának rendelkezésükre attól függően, hogy végül csak a nemzeti versenyjogot vagy párhuzamosan az EUMSZ 101. és 102. cikkét is alkalmazzák. Ennek megfelelően az irányelv hatályának ki kell terjednie úgy az EUMSZ 101. és 102. cikkének önálló jogalapkénti alkalmazására, mint a nemzeti versenyjogi szabályok ezekkel párhuzamos alkalmazására ugyanazon ügyben. Az engedékenységi nyilatkozatok és az egyezségi nyilatkozatok védelme tekintetében ezen irányelv hatálya az egyedüli jogalapként alkalmazott nemzeti versenyjogra is kiterjed.

- (5) A nemzeti jog számos esetben akadályozza, hogy a nemzeti versenyhatóságok rendelkezzenek az uniós versenyszabályok hatékony érvényesítéséhez szükséges függetlenségi garanciákkal, erőforrásokkal, valamint jogérvényesítési és bírságolási hatáskörökkel. Ez aláássa a hatóságok azon képességét, hogy hatékonyan alkalmazzák az EUMSZ 101. és 102. cikkét, valamint az EUMSZ 101. és 102. cikkével párhuzamosan a nemzeti versenyjogot. A nemzeti jog például számos nemzeti versenyhatóság számára nem biztosít hatékony eszközöket ahhoz, hogy feltárják az EUMSZ 101. és 102. cikkének megsértését alátámasztó bizonyítékokat, vagy megbírságolják a jogsértő vállalkozásokat, továbbá a hatóságok nem rendelkeznek a megfelelő emberi és pénzügyi erőforrásokkal és működési függetlenséggel, ahhoz, hogy hatékonyan tudják alkalmazni az EUMSZ 101. és 102. cikkét. Ez megakadályozhatja a versenyhatóságokat abban, hogy egyáltalán fellépjenek, vagy azt eredményezi, hogy jogérvényesítési intézkedéseik korlátozottak legyenek. Az EUMSZ 101. és 102. cikkének hatékony alkalmazásához szükséges függetlenségi garanciák, erőforrások, valamint jogérvényesítési és bírságolási hatáskörök vonatkozásában tapasztalható hiányosságok miatt a versenyellenes gyakorlatokat folytató vállalkozások rendkívül különböző eljárási eredményekre számíthatnak attól függően, hogy melyik tagállamban működnek. A versenyellenes gyakorlatokat folytató vállalkozások akár el is kerülhetik az EUMSZ 101. vagy 102. cikke szerinti jogérvényesítést vagy a hatékony jogérvényesítést. Néhány tagállamban például a vállalkozások szerkezetátalakítással könnyen elkerülhetik a bírság megfizetésének kötelezettségét.

- (6) Az EUMSZ 101. és 102. cikkének az egyenetlen, akár egyedüli jogalapként, akár a nemzeti versenyjoggal párhuzamosan megvalósuló alkalmazásával történő érvényesítése azt eredményezi, hogy nem minden esetben válik lehetővé a piacra lépés előtt álló akadályok felszámolása és Unió-szerte tisztességesebb versenypiacok létrehozása, ahol a vállalkozások érdemeik alapján versenyeznek egymással. A vállalkozások és a fogyasztók helyzete e tekintetben különösen azokban a tagállamokban kedvezőtlen, amelyekben a nemzeti versenyhatóságok kevesebb eszközzel rendelkeznek a hatékony jogérvényesítés megvalósítására. A vállalkozások nem versenyezhetnek érdemeik alapján, ha vannak olyan „biztonságos menedékek”, ahol büntetlenül folytathatók versenyellenes gyakorlatok, például azért, mert nem gyűjthetők bizonyítékok versenyellenes gyakorlatokról, vagy mert a vállalkozásoknak lehetőségükben áll elkerülni a bírságolást. E tényezők így visszatartathatják a vállalkozásokat attól, hogy az ilyen piacokra belépjenek, ott letelepedési jogukat gyakorolják, és árukat/szolgáltatásokat értékesítsenek. Azon fogyasztók, akik olyan tagállamokban élnek, ahol kevésbé hatékony a jogérvényesítés, nem élvezhetik a versenyszabályok hatékony érvényesítéséből fakadó előnyöket. Az EUMSZ 101. és 102. cikkének, akár egyedüli jogalapként, akár a nemzeti versenyjoggal párhuzamosan megvalósuló, Unió-szerte történő egyenetlen érvényesítése ily módon torzítja a belső piacon folyó versenyt, és aláássa a belső piac megfelelő működését.

- (7) A nemzeti versenyhatóságok eszközei és garanciái vonatkozásában tapasztalható hiányosságok és korlátok ugyancsak aláássák az EUMSZ 101. és 102. cikkének érvényesítésére vonatkozó párhuzamos hatáskörök rendszerét, amelynek az Európai Versenyhatóságok Hálózata keretében folytatott szoros együttműködésen alapuló koherens egységként kellene működnie. E rendszer egyik alapeleme, hogy a tagállamok közötti együttműködés és kölcsönös segítségnyújtás megerősítése érdekében a hatóságok támaszkodhatnak a másik hatóság által a nevükben elvégzett tényfeltáró intézkedésekre. Ez azonban nem működik jól akkor, ha a nemzeti versenyhatóságoknak nincsenek megfelelő tényfeltáró eszközei. Más fontos vonatkozásokban a nemzeti versenyhatóságok nem képesek kölcsönösen segítséget nyújtani egymásnak. A tagállamok többségében például a határon átnyúló tevékenységet folytató vállalkozások egyszerűen kibújhatnak a bírság megfizetése alól, ha nem rendelkeznek jogi jelenléttel egyes olyan tagállamokban, ahol tevékenykednek. Így a vállalkozások kevésbé vannak ösztönözve arra, hogy megfeleljenek az EUMSZ 101. és 102. cikkének. Az ebből eredő eredménytelen jogérvényesítés torzítja a versenyt a jogkövető vállalkozások kárára, és aláassa a belső piacba vetett fogyasztói bizalmat, különösen a digitális környezetben.
- (8) A belső piacon működő vállalkozások számára egyenlőbb versenyfeltételeket biztosító és a fogyasztók számára az egyenlőtlen feltételeket visszaszorító, valóban közös uniós versenyjog-érvényesítési térség kialakítása érdekében az EUMSZ 101. és 102. cikkének alkalmazása, valamint a nemzeti versenyjognak az említett cikkekkel párhuzamos alkalmazása összefüggésében meg kell határozni azokat az alapvető függetlenségi garanciákat, megfelelő pénzügyi, emberi, műszaki és technológiai erőforrásokat, továbbá azokat a minimálisan szükséges jogérvényesítési és bírságolási hatásköröket, amelyeket a nemzeti közigazgatási versenyhatóságok maradéktalanul hatékony működése érdekében biztosítani kell.

- (9) Ezt az irányelvet helyénvaló az EUMSZ 103. cikke és 114. cikke alkotta kettős jogalapra helyezni. Ennek oka, hogy ez az irányelv nemcsak az EUMSZ 101. és 102. cikkének alkalmazására és a nemzeti versenyjog e cikkekkel párhuzamos alkalmazására terjed ki, hanem azokat a hiányosságokat és korlátokat is orvosolni kívánja, amelyek a nemzeti versenyhatóságok rendelkezésére álló, az EUMSZ 101. és 102. cikkének alkalmazásához szükséges eszközök és garanciák tekintetében fennállnak, mivel az ilyen hiányosságok és korlátok károsan hatnak mind a versenyre, mind a belső piac megfelelő működésére.
- (10) Az EUMSZ 101. és 102. cikkének a nemzeti versenyhatóságok általi egységes és hatékony alkalmazását biztosító alapvető garanciák meghatározása nem érinti a tagállamok azon lehetőségét, hogy a nemzeti közigazgatási versenyhatóságok függetlenségét szavatoló szélesebb körű garanciákat, valamint erőforrásokat, továbbá a nemzeti versenyhatóságok jogérvényesítési és bírságolási hatásköreire vonatkozó részletesebb szabályokat tartsanak fenn vagy vezessenek be. A tagállamok számára különösen lehetővé kell tenni, hogy az irányelvben előírt alapvető hatáskörökön túlmenően további hatásköröket biztosítsanak a nemzeti versenyhatóságok számára azok hatékonyságának további fokozása érdekében; ilyen hatáskör lehet például bírság kiszabása természetes személyekkel szemben, vagy kivételes jelleggel vizsgálat végzése a vizsgálat alanyának beleegyezésével.

- (11) Ezzel szemben részletes szabályokra van szükség a titkos kartellek esetében az engedékenység megadásának feltételeivel kapcsolatban. A vállalkozások csak akkor fognak információkat szolgáltatni a titkos kartellekről, amelyekben részt vettek, ha kellő jogi garanciákkal rendelkeznek arra vonatkozóan, hogy mentesülnek a bírság alól. A tagállamokban meglévő engedékenységi programok közötti jelentős különbségek jogi bizonytalanságot eredményeznek az esetleges engedékenységet kérelmezők számára. Ez gyengítheti arra való hajlandóságukat, hogy kérelmezzék az engedékenységi eljárást. Ha a tagállamok az ezen irányelv hatálya alá tartozó területen egyértelműbb és összehangolt engedékenységi szabályokat írhatnának elő vagy alkalmazhatnának, az nemcsak ahhoz a célhoz járulna hozzá, hogy a titkos kartellekről információt szolgáltató kérelmezők számára ösztönzőket tartsanak fenn annak érdekében, hogy az Unióban a versenyjog érvényesítése a lehető leghatékonyabb legyen, hanem egyúttal egyenlő versenyfeltételeket garantálna a belső piacon működő vállalkozások számára. Ez nem akadályozza meg a tagállamokat sem abban, hogy olyan engedékenységi programokat alkalmazzanak, amelyek nemcsak a titkos kartellekre vonatkoznak, hanem az EUMSZ 101. cikkébe, valamint a nemzeti versenyjog e cikkel egyenértékű rendelkezéseibe ütköző egyéb jogsértésekre is, sem pedig abban, hogy engedékenységi kérelmeket fogadjanak el az e kérelmeket saját nevükben benyújtó természetes személyektől. Ez az irányelv nem érinti továbbá azokat az engedékenységi programokat, amelyek kizárólagos jelleggel az EUMSZ 101. cikkének érvényesítését célzó büntetőeljárások keretében megállapított szankciók alóli mentességet biztosítanak.

- (12) Ez az irányelv nem alkalmazandó a nemzeti jogszabályokra, amennyiben azok természetes személyekkel szemben büntetőjogi szankciók alkalmazását írják elő, kivéve az engedékenységi programoknak a természetes személyekkel szembeni szankciókkal való kölcsönhatására vonatkozó szabályokat. Nem alkalmazandó továbbá azokra a nemzeti jogszabályokra, amelyek a piacon nem független gazdasági szereplőként tevékenységet folytató természetes személyekre vonatkozó közigazgatási szankciók kiszabásáról rendelkeznek.
- (13) Az 1/2003/EK rendelet 35. cikke értelmében a tagállamok kizárólagos jelleggel közigazgatási hatóságot bízhatnak meg az EUMSZ 101. és 102. cikkének érvényesítésével, ahogyan ez a joghatóságok többségében jellemző vagy megbízhatnak e feladattal egyúttal bíróságokat és közigazgatási hatóságokat is. Az utóbbi esetekben a közigazgatási hatóság elsődlegesen legalább a vizsgálat lefolytatásáért felel, a bíróság pedig általában a bírságokról határoz, de hatáskörrel rendelkezhet más határozatok meghozatalára is, például megállapíthatja, hogy megsértették-e az EUMSZ 101. és 102. cikkét.

- (14) Az ezen irányelv útján a nemzeti versenyhatóságokra ruházott hatáskörök, így többek között a vizsgálati hatáskörök gyakorlása tekintetében megfelelő biztosítékoknak kell érvényesülniük, amelyeknek – az Európai Unió Bíróságának ítélkezési gyakorlatával összhangban, különösen az olyan eljárásokkal összefüggésben, amelyek szankciók kiszabását állapíthatják meg – meg kell felelniük legalább az uniós jog alapelveinek és az Európai Unió Alapjogi Chartájának. Ezek a biztosítékok magukban foglalják a megfelelő ügyintézéshez való jogot és a vállalkozások védelemhez való jogának tiszteletben tartását, amelynek lényeges eleme a meghallgatáshoz való jog. Idetartozik különösen, hogy a nemzeti versenyhatóságnak a jogsértést megállapító határozat meghozatala előtt kifogásközlés vagy más hasonló intézkedés formájában tájékoztatnia kell a vizsgálat alá vont feleket a velük szemben az EUMSZ 101. cikke vagy 102. cikke alapján felhozott előzetes kifogásokról, és a feleknek lehetőséget kell biztosítani arra, hogy az ilyen határozat meghozatala előtt ténylegesen kifejtsék álláspontjukat a kifogásokról. Az EUMSZ 101. cikkének vagy 102. cikkének vélt megsértésével kapcsolatos előzetes kifogásokról értesített felek számára biztosítani kell a jogot arra, hogy betekinthesse a nemzeti versenyhatóság vonatkozó ügyirataiba annak érdekében, hogy ténylegesen gyakorolhassák védelemhez való jogukat.

Az iratbetekintéshez való jog nem sértheti a vállalkozásoknak az üzleti titkaik védelméhez fűződő jogos érdekét, és nem terjedhet ki a nemzeti versenyhatóságok és a Bizottság bizalmas információira, belső dokumentumaira és egymás közti levelezésére. Emellett, a nemzeti versenyhatóságok határozatai tekintetében, különös tekintettel az EUMSZ 101. és 102. cikkének megsértését megállapító határozatokra, továbbá a korrekciós intézkedést vagy bírságot megállapító határozatokra, a címzettek számára biztosítani kell a jogot az e határozatok bíróság előtti megtámadása révén érvényesíthető hatékony jogorvoslathoz, az Európai Unió Alapjogi Chartája 47. cikkével összhangban. E határozatokat meg kell indokolni annak érdekében, hogy az ilyen határozatok címzettjei megismerhessék a határozat indokait és gyakorolhassák a hatékony jogorvoslathoz való jogukat. Ezenfelül, a megfelelő ügyintézéshez való joggal összhangban a tagállamoknak gondoskodniuk kell arról, hogy az EUMSZ 101. és 102. cikkének alkalmazásakor a nemzeti versenyhatóságok az eljárásokat észszerű időkereten belül folytassák le, figyelemmel az egyes ügyek sajátosságaira. E biztosítékok kialakítása során egyensúlyt kell teremteni a vállalkozások alapvető jogainak tiszteletben tartása és az EUMSZ 101. és 102. cikke hatékony érvényesítésének biztosítására vonatkozó kötelezettség között.

- (15) A nemzeti versenyhatóságok közötti információcserét úgy kell lefolytatni, továbbá az említett információkat az EUMSZ 101. és 102. cikke alkalmazása céljából úgy kell bizonyítékként felhasználni, hogy az megfeleljen az 1/2003/EK rendelet 12. cikkében foglaltaknak.
- (16) A nemzeti közigazgatási versenyhatóságok arra való felhatalmazása, hogy pártatlanul és az uniós versenyszabályok hatékony érvényesítésének közös érdekét szem előtt tartva alkalmazzák az EUMSZ 101. és 102. cikkét, lényeges eleme az említett szabályok hatékony és egységes alkalmazásának.

- (17) Az EUMSZ 101. és 102. cikke hatékony és egységes alkalmazásának biztosítása érdekében meg kell erősíteni a nemzeti közigazgatási versenyhatóságok működési függetlenségét. Ennek érdekében a nemzeti jogban konkrét rendelkezésekkel kell biztosítani azt, hogy az EUMSZ 101. és 102. cikkének alkalmazása során a nemzeti közigazgatási versenyhatóság védve legyen az olyan külső beavatkozással vagy politikai nyomással szemben, amely veszélyeztetheti az elé kerülő ügyek független értékelését. E célból a nemzeti jogban előre meg kell határozni azokat az indokokat, amelyek alapján a – rájuk az ezen irányelv 10., 11., 12., 13. és 16. cikke szerinti hatáskörök gyakorlása keretében – döntést hozó személyeket fel lehet menteni a nemzeti közigazgatási versenyhatóságban betöltött tisztségük alól, hogy ne merülhessen fel észszerű kétség pártatlanságukra és külső tényezőktől való befolyásolhatatlanságukra vonatkozóan. Hasonlóképpen, a nemzeti jogban egyértelmű és átlátható szabályokról és eljárásokról kell rendelkezni az említett személyek kiválasztására, felvételére vagy kinevezésére vonatkozóan. A nemzeti közigazgatási versenyhatóságok pártatlanságának megerősítése érdekében, ezenfelül az EUMSZ 101. és a 102. cikke megsértéséért az e hatóságok által kiszabott bírságok nem használhatók e hatóságok közvetlen finanszírozására.
- (18) A nemzeti közigazgatási versenyhatóságok működési függetlenségének biztosítása érdekében a nemzeti versenyhatóság vezetőinek, személyzetének és döntéshozóinak feddhetetleneknek kell lenniük, és tartózkodniuk kell a feladataik ellátásával összeegyeztethetetlen tevékenységektől. Annak érdekében, hogy a vezetők, a személyzet vagy a döntéshozók által végzett értékelés függetlensége ne kerüljön veszélybe, mind alkalmazásuk vagy megbízatásuk időtartama alatt, mind ezt követően észszerű időtartamon belül tartózkodniuk kell bármely összeegyeztethetetlen tevékenységtől, függetlenül attól, hogy abból jövedelmük származik-e.

- (19) Ez azt jelenti, hogy alkalmazásuk vagy megbízatásuk időtartama alatt a személyzet és a döntéshozók – amennyiben ez valamely konkrét ügyben veszélyeztetheti pártatlanságukat – nem járhatnak el az EUMSZ 101. vagy 102. cikkének alkalmazásával összefüggésben lévő olyan eljárásokban, amelyekben érintettek voltak, vagy amelyek közvetlenül érintenek olyan vállalkozásokat vagy vállalkozások társulásait, amelyeknek alkalmazásában álltak, vagy amelyekben más hivatásszerű tevékenységet folytattak. Hasonlóképpen, a személyzet és a döntéshozók, valamint közeli hozzátartozóik – amennyiben ez egy konkrét ügyben veszélyeztetheti pártatlanságukat – nem tarthatnak fenn érdekeltséget olyan vállalkozásokban vagy szervezetekben, amelyeket az EUMSZ 101. vagy 102. cikkének alkalmazásával összefüggésben ezen személyek részvételével folyó eljárás alá vontak. Annak értékelése során, hogy valamely személyek pártatlansága sérülhet-e, a konkrét esetben figyelembe kell venni az érintett személy érdekeltségének jellegét és mértékét, valamint érintettségének vagy részvállalásának szintjét. Amennyiben a vizsgálat és a döntéshozatali folyamat pártatlanságának biztosításához erre szükség van, az érintett személy köteles tartózkodni a konkrét ügytől.
- (20) Ez egyúttal azt jelenti, hogy amennyiben a volt személyzet vagy döntéshozók olyan új tevékenységekben vesznek részt, amely összefügg az EUMSZ 101. és 102. cikkének alkalmazásában folytatott olyan eljárásokkal, amelyekkel alkalmazásuk vagy megbízatásuk alatt foglalkoztak, a nemzeti közigazgatási versenyhatóságtól való távozásukat követő észszerű időtartamon belül az új tevékenységük keretében nem foglalkozhatnak ugyanazzal az üggyel.

Az említett időtartam meghatározható az érintett személyek új tevékenységének jellegére, valamint arra figyelemmel, hogy az érintett személyek milyen mértékben voltak érintettek vagy felelősek a nemzeti közigazgatási versenyhatóság általi alkalmazása vagy megbízatása keretében folytatott ugyanazon eljárásokban.

- (21) Minden nemzeti közigazgatási versenyhatóságnak magatartási kódexet kell közzétennie, amely – a szigorúbb nemzeti szabályok alkalmazásának sérelme nélkül – szabályokat ír elő az összeférhetetlenségre vonatkozóan.
- (22) A nemzeti közigazgatási versenyhatóságok működési függetlensége nem zárja ki a nemzeti jog szerinti bírósági felülvizsgálat vagy parlamenti felügyelet lehetőségét. Az elszámoltathatósági követelmények szintén hozzájárulnak a nemzeti közigazgatási versenyhatóságok által végzett tevékenységek hitelességének és legitimitásának biztosításához. Az arányos elszámoltathatósági követelmények közé tartozik az, hogy a nemzeti közigazgatási versenyhatóság a tevékenységéről időszakos jelentést készít valamely kormányzati vagy parlamenti szerv számára. A nemzeti közigazgatási versenyhatóságok pénzügyi kiadásai is ellenőrizhetők vagy nyomon követhetők, feltéve, hogy ez nem befolyásolja e hatóságok függetlenségét.

- (23) A nemzeti közigazgatási versenyhatóságok számára lehetővé kell tenni, hogy meghatározzák az EUMSZ 101. és 102. cikkének érvényesítésével kapcsolatos eljárásaik prioritási sorrendjét abból a célból, hogy hatékonyan használhassák fel erőforrásaikat, és hogy a belső piaci versenyt torzító versenyellenes magatartás megelőzésére és megszüntetésére összpontosíthassanak. Ennek érdekében lehetővé kell tenni számukra, hogy panaszokat utasítsanak el arra hivatkozva, hogy azok nem képeznek prioritást, az EUMSZ 101. és 102. cikkének és a nemzeti versenyjognak az érvényesítése tekintetében adott esetben a nemzeti közigazgatási versenyhatóságokkal megosztott hatáskörrel rendelkező hatóságok által benyújtott panaszok kivételével. Ez nem érinti a nemzeti közigazgatási versenyhatóságok arra vonatkozó hatáskörét, hogy egyéb indokokkal, például a hatáskör hiányára való hivatkozással utasítsanak el panaszokat, vagy úgy határozzanak, hogy nem indokolt a fellépésük. A hivatalosan benyújtott panaszok esetében biztosítani kell az elutasításukkal szembeni, a nemzeti joggal összhangban lévő hatékony korrekciós intézkedéseket. A nemzeti közigazgatási versenyhatóságok jogérvényesítési eljárásaik prioritási sorrendjének meghatározására vonatkozó hatásköre nem érinti a tagállamok kormányainak azon jogát, hogy az ágazati vizsgálatokhoz vagy az EUMSZ 101. és 102. cikkének érvényesítésére irányuló konkrét eljárásokhoz nem kapcsolódó általános politikai előírásokat vagy prioritási iránymutatásokat bocsássonak ki a nemzeti közigazgatási versenyhatóságok számára.

- (24) Ahhoz, hogy a nemzeti versenyhatóságok hatékonyan el tudják látni feladataikat az EUMSZ 101. és 102. cikkének alkalmazása során, rendelkezniük kell a megfelelő erőforrásokkal a következők tekintetében: szakszerű jogi és közgazdasági értékelések végzésére alkalmas, képzett személyzet, pénzügyi eszközök, technikai és technológiai szakértelem és felszereltség, többek között megfelelő információtechnológiai eszközök. Amennyiben a nemzeti versenyhatóságok nemzeti jog szerinti kötelezettségeit és hatásköreit kiterjesztik, a tagállamoknak gondoskodniuk kell arról, hogy a nemzeti versenyhatóságok megfelelő erőforrással rendelkezzenek az említett feladatok hatékony ellátásához.
- (25) Meg kell erősíteni a nemzeti versenyhatóságok függetlenségét, lehetővé téve számukra, hogy önállóan döntsenek a feladataik elvégzéséhez rendelt költségvetési előirányzatok felhasználásáról, a nemzeti költségvetési szabályok és eljárások sérelme nélkül.
- (26) Annak érdekében, hogy a nemzeti közigazgatási versenyhatóságok rendelkezzenek a feladataik ellátásához szükséges erőforrásokkal, különböző finanszírozási lehetőségek mérlegelhetők, ilyen lehetőség például az állami költségvetésen kívüli alternatív forrásokból történő finanszírozás.
- (27) Ezen irányelv végrehajtásának hatékony nyomon követése érdekében a tagállamoknak gondoskodniuk kell arról, hogy a nemzeti közigazgatási versenyhatóságok valamely kormányzati vagy parlamenti szervnek időszakos jelentéseket nyújtsanak be tevékenységeikről és forrásaikról. E jelentéseknek információkat kell tartalmazniuk a döntéshozó testület tagjainak kinevezéséről és felmentéséről, az adott évben kiutalt források összegéről, valamint az ezen összegben az előző évekhez képest bekövetkező bármely változásról. E jelentéseket nyilvánosan hozzáférhetővé kell tenni.

- (28) A nemzeti versenyhatóságok számára az EUMSZ 101. és 102. cikkének hatékony érvényesítése érdekében szükséges a közös vizsgálati és döntéshozatali hatáskörök minimális készlete.
- (29) A nemzeti közigazgatási versenyhatóságoknak hatékony vizsgálati hatáskörökkel kell rendelkezniük az EUMSZ 101. cikke által tiltott bármilyen megállapodás, döntés vagy összehangolt magatartás felderítésére vagy az EUMSZ 102. cikke által tiltott erőfölénnyel való visszaélés felderítésére az eljárásaik bármely szakaszában. A nemzeti közigazgatási versenyhatóságok számára lehetővé kell tenni, hogy az említett hatásköröket alkalmazhassák az EUMSZ 101. és 102. cikkének alkalmazására irányuló eljárás alá vont vállalkozásokra és vállalkozások társulásaira, valamint az ilyen eljárások szempontjából jelentőséggel bíró információkat esetleg birtokló más piaci szereplőkre. Az ilyen, hatékony vizsgálati hatásköröknek az összes nemzeti közigazgatási versenyhatóság számára történő megadása biztosítja, hogy a nemzeti közigazgatási versenyhatóságok képesek legyenek egymásnak hatékony segítséget nyújtani, ha az 1/2003/EK rendelet 22. cikke szerinti felkérést kapnak arra, hogy a saját joghatóságuk területén egy másik nemzeti versenyhatóság nevében és költségére végezzenek el egy vizsgálatot vagy más ténymegállapító intézkedést.
- (30) A nemzeti közigazgatási versenyhatóságok vizsgálati hatásköreinek alkalmasaknak kell lenniük a digitális környezet jelentette jogérvényesítési kihívások kezelésére, és lehetővé kell tenniük a nemzeti versenyhatóságok számára, hogy a vizsgálati cselekmény hatálya alá tartozó vállalkozásra vagy vállalkozások társulására vonatkozó minden digitális formában lévő információt beszerezhessenek, beleértve a forenzikus módon megszerzett adatokat is, függetlenül attól, hogy azokat milyen adathordozón - például laptopon, mobiltelefonon, egyéb mobil eszközökön vagy felhőalapú tárolás útján tárolják.

- (31) A nemzeti közigazgatási versenyhatóságok számára lehetővé kell tenni, hogy a vállalkozásoknak vagy a vállalkozások társulásainak helyiségeiben elvégezzenek minden szükséges vizsgálatot, amennyiben az Európai Unió Bíróságának ítélkezési gyakorlatával összhangban igazolni tudják, hogy megalapozottan fennáll az EUMSZ 101. vagy 102. cikke megsértésének gyanúja. Ez az irányelv nem érinti a tagállamok azon lehetőségét, hogy az említett vizsgálatokat nemzeti igazságügyi hatóság előzetes engedélyéhez kössék.
- (32) A hatékonyság érdekében a nemzeti közigazgatási versenyhatóságok vizsgálat végzésére vonatkozó hatáskörének lehetővé kell tennie számukra az olyan információkhoz való hozzáférést, amelyek a vizsgálat hatálya alá vont vállalkozás, vállalkozások társulása vagy személy számára hozzáférhetők, és amelyek a vizsgálat hatálya alá vont vállalkozással vagy vállalkozások társulásával kapcsolatosak. Ez szükségszerűen magában foglalja azt is, hogy az említett hatóságok előre pontosan meg nem határozott eszközön is kereshetnek dokumentumokat, fájlokat vagy adatokat. E hatáskör hiányában lehetetlen lenne megszerezni a vizsgálatához szükséges információkat olyan esetben, ha a vállalkozás vagy a vállalkozások társulása akadályozó magatartást tanúsít vagy megtagadja az együttműködést. Az üzleti könyvek és feljegyzések ellenőrzésére vonatkozó hatáskör kiterjed a levelezés minden formájára, így az elektronikus úton küldött üzenetekre is, függetlenül attól, hogy azok nem olvasott üzenetnek tűnnek, vagy törölték azokat.
- (33) A vizsgálatok szükségtelen elhúzódásának minimalizálása érdekében a nemzeti közigazgatási versenyhatóságoknak hatáskörrel kell rendelkezniük arra, hogy a hatóság helyiségeiben vagy más kijelölt helyszínen folytassák a vizsgált vállalkozás vagy vállalkozások társulása üzleti tevékenységével kapcsolatos könyvek és feljegyzések másolatainak vagy kivonatainak átvizsgálását és válogatását. Az átvizsgálás során folyamatosan tiszteletben kell tartani a vállalkozások védelemhez való jogát.

- (34) A tapasztalatok azt mutatják, hogy – különösen a rugalmas munkafeltételek térnyerése miatt – az üzleti feljegyzéseket esetenként a vállalkozások vagy a vállalkozások társulásai igazgatóinak, vezetőinek vagy egyéb alkalmazottainak otthonában tartják. A helyszíni vizsgálatok hatékonyságának biztosítása érdekében a nemzeti közigazgatási versenyhatóságoknak jogosultsággal kell rendelkezniük arra, hogy belépjenek bármely helyiségbe, beleértve a magánlakásokat is, amennyiben igazolni tudják, hogy észszerű gyanú merül fel arra vonatkozóan, hogy ott olyan üzleti feljegyzéseket tartanak, amelyek jelentőséggel bírhatnak az EUMSZ 101. vagy 102. cikke megsértésének bizonyításában. E hatáskör gyakorlását ahhoz a feltételhez kell kötni, hogy a nemzeti közigazgatási versenyhatóság megszerezte egy nemzeti igazságügyi hatóság előzetes engedélyét; ez a hatóság bizonyos nemzeti jogrendszerekben az ügyész is lehet. Ez nem érinti a tagállamok azon lehetőségét, hogy kivételesen sürgős esetekben a nemzeti igazságügyi hatóság feladatkörét igazságügyi hatóságként eljáró nemzeti közigazgatási versenyhatóságra ruházzák át, vagy kivételes jelleggel, felhatalmazást adjanak ilyen vizsgálatoknak a vizsgálat alanyának egyetértésével történő elvégzésére. A nemzeti közigazgatási versenyhatóság az ilyen vizsgálatok lefolytatásával megbízhatja a rendőrséget vagy egy azzal egyenértékű bűnüldöző hatóságot, feltéve, hogy a vizsgálat lefolytatására a nemzeti közigazgatási versenyhatóság jelenlétében kerül sor. Ez nem érinti a nemzeti közigazgatási versenyhatóság azon jogát, hogy saját maga folytassa le a vizsgálatot, és ahhoz – óvintézkedésként – a rendőrségtől vagy egy azzal egyenértékű bűnüldöző hatóságtól megkapja az ahhoz szükséges segítséget, hogy leküzdje a vizsgálat alanya által esetlegesen tanúsított ellenállást.

- (35) A nemzeti versenyhatóságoknak hatékony hatáskörökkel kell rendelkezniük arra, hogy a vállalkozásoktól vagy a vállalkozások társulásaitól megkövetelhessék az EUMSZ 101. és 102. cikke megsértésének felderítéséhez szükséges információk szolgáltatását. E célból a nemzeti versenyhatóságok számára lehetővé kell tenni, hogy előírassák azoknak az információknak a felfedését, amelyek révén kivizsgálhatják a feltételezett jogsértést. Ennek magában kell foglalnia azt a jogot, hogy a nemzeti versenyhatóságok bármely digitális formában tárolt információt kérhetnek, ideértve az emaileket és az azonnali üzenetküldési rendszerek üzeneteit is, független attól, hogy az információt hol – például felhőben vagy szervereken – tárolják, feltéve, hogy az az információkérés címzettjeként szereplő vállalkozás vagy vállalkozások társulása számára hozzáférhető. E jog gyakorlása nem eredményezheti a vizsgálat követelményei szempontjából aránytalan kötelezettség megállapítását a vállalkozásra vagy a vállalkozások társulására nézve. Például nem róhat túlzott költségeket a vállalkozásra vagy a vállalkozások társulására, illetve nem követelhet túlzott erőfeszítéseket a vállalkozástól vagy a vállalkozások társulásától. Bár az információkérés joga alapvetően fontos a jogsértések felderítéséhez, a kéréseknek hatályukat tekintve arányosaknak kell lenniük. Az információkérés nem kötelezheti a vállalkozást vagy a vállalkozások társulását arra, hogy beismerje a jogsértés elkövetését, annak bizonyítása a nemzeti versenyhatóságot terheli. Ez nem érinti a vállalkozásoknak vagy a vállalkozások társulásának azon kötelezettségét, hogy ténybeli kérdéseket megválaszoljanak és dokumentumokat rendelkezésre bocsássanak. Hasonlóképpen, a nemzeti versenyhatóságoknak hatékony eszközökkel kell rendelkezniük ahhoz, hogy bármely más természetes vagy jogi személy számára előírassák olyan információk szolgáltatását, amelyek az EUMSZ 101. és 102. cikkének alkalmazása szempontjából relevánsak lehetnek. A tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy eljárási szabályokat írjanak elő az információkérésre vonatkozóan, például annak jogi formáját illetően, feltéve, hogy az említett szabályok lehetővé teszik ezen eszköz eredményes alkalmazását.

A tapasztalat azt mutatja, hogy a válaszadást nem kötelezően előíró információkérésre önkéntes alapon szolgáltatott információk értékes információforrást jelenthetnek a megalapozott és határozott jogérvényesítés tekintetében. Hasonlóképpen, a harmadik felek, például a piacon jelen lévő versenytársak, vevők és fogyasztók által saját kezdeményezésükre szolgáltatott információk hozzájárulhatnak a hatékony jogérvényesítéshez, ezért ezt a fajta információszolgáltatást a nemzeti versenyhatóságoknak ösztönözniük kell.

- (36) A tapasztalat azt mutatja, hogy a meghallgatás lefolytatására vonatkozó hatáskör hasznos eszköz a bizonyítékok gyűjtésére, és segíti a versenyhatóságokat a már összegyűjtött bizonyítékok értékelésében. A nemzeti versenyhatóságoknak hatékony eszközökkel kell rendelkezniük arra, hogy meghallgatásra beidézzék a vállalkozások vagy a vállalkozások társulásai vagy más jogi személyek képviselőit vagy azon természetes személyeket, akik az EUMSZ 101. és 102. cikkének alkalmazása szempontjából releváns információk birtokában lehetnek. A tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy szabályokat írjanak elő e meghallgatások lefolytatására vonatkozóan, feltéve, hogy az említett szabályok lehetővé teszik ezen eszköz eredményes alkalmazását.

- (37) Elengedhetetlenül fontos, hogy a nemzeti versenyhatóságok kötelezhessék a vállalkozásokat és a vállalkozások társulásait arra, hogy szüntessék meg az EUMSZ 101. és 102. cikkének megsértését, ideértve azt az esetet is, amikor jogsértés folytatódik azt követően is, hogy a nemzeti versenyhatóság hivatalosan eljárást indított. A nemzeti versenyhatóságoknak ezenfelül hatékony eszközökkel kell rendelkezniük ahhoz, hogy az elkövetett jogsértéssel arányos és a jogsértés megszüntetéséhez szükséges szerkezeti és magatartási korrekciós intézkedések bevezetésével helyreállíthassák a piaci versenyt. Az arányosság elve értelmében a nemzeti versenyhatóságnak két egyformán hatékony korrekciós intézkedés közül azt kell választania, amelyik a kisebb terhet rója a vállalkozásra. A szerkezeti korrekciós intézkedések, így például részvényeknek egy versenytárs számára való kötelező értékesítése vagy egy üzletág leválasztása, a vállalkozás vagyonát érintő, és feltételezhetően a vállalkozás számára a magatartási korrekciós intézkedéseknél nagyobb teherrel járó intézkedések. Ez azonban nem akadályozhatja a nemzeti versenyhatóságokat abban, hogy úgy határozzanak, hogy egy adott jogsértés körülményei indokolják egy szerkezeti korrekciós intézkedés alkalmazását, mivel általa hatékonyabban szüntethető meg a jogsértés, mint egy magatartási korrekciós intézkedés által.

- (38) Az ideiglenes intézkedések fontos eszközként szolgálhatnak annak biztosítására, hogy a vizsgálat tárgyát képező jogsértés ne okozza a verseny súlyos és helyrehozhatatlan sérülését az eljárás lefolytatásának tartama alatt. Ez az eszköz lényeges az olyan piaci fejlemények elkerüléséhez, amelyeket rendkívül nehéz lenne visszafordítani azzal a határozattal, amelyet a nemzeti versenyhatóság az eljárás lezárásakor hoz. A nemzeti versenyhatóságoknak ezért hatáskörrel kell rendelkezniük arra, hogy határozatok útján ideiglenes intézkedéseket rendeljenek el. Ezt a hatáskört mindenképpen alkalmazni kell az EUMSZ 101. vagy 102. cikkét érintő, egy nemzeti versenyhatóság által *prima facie* megállapított jogsértés esetén, valamint ha fennáll a verseny súlyos és helyrehozhatatlan sérülésének kockázata. A tagállamok dönthetnek úgy, hogy a versenyhatóságok számára szélesebb hatásköröket biztosítanak ideiglenes intézkedések elrendelésére. Az ideiglenes intézkedéseket elrendelő határozat csak egy meghatározott időszakra szólhat: vagy az eljárásnak a nemzeti versenyhatóság általi lezárásáig, vagy egy előre meghatározott időtartamig, amely – amennyiben szükséges és helyénvaló – megújítható. A tagállamoknak gondoskodniuk kell arról, hogy az említett intézkedések jogszerűségét – többek között arányosságát – gyorsított fellebbezési eljárások vagy más, ugyancsak gyorsított bírósági ellenőrzést biztosító eljárások keretében felül lehessen vizsgálni. A tagállamoknak továbbá meg kell teremteniük az ahhoz szükséges feltételeket, hogy a nemzeti versenyhatóságok a gyakorlatban alkalmazhassanak ideiglenes intézkedéseket. Kiemelkedően fontos az, hogy minden versenyhatóság tudja kezelni a gyorsan változó piacokon zajló fejleményeket, ezért a hatóságoknak az Európai Versenyhatóságok Hálózatának keretében eszmecserét kell folytatniuk az ideiglenes intézkedések alkalmazásáról, és a tapasztalatokat figyelembe kell venni minden releváns, nem kötelező jellegű intézkedés során illetve ezen irányelv jövőbeli felülvizsgálata alkalmával.

- (39) Lehetővé kell tenni, hogy amennyiben esetlegesen valamely megállapodás vagy gyakorlat tiltásához vezető eljárás során a vállalkozások vagy a vállalkozások társulásai olyan kötelezettségvállalásokat tesznek a nemzeti versenyhatóság felé, amelyek e hatóságok aggályait eloszlatják, a nemzeti versenyhatóságok olyan határozatokat fogadhassanak el, amelyek e kötelezettségvállalásokat az érintett vállalkozásokra vagy vállalkozások társulásaira nézve kötelező erővel bíró és az érintett vállalkozásokkal vagy vállalkozások társulásaival szemben érvényesíthető kötelezettségvállalásokká teszik. Az említett kötelezettségvállalási határozatok elvben nem megfelelőek a titkos kartellek tekintetében, amely kartellekre a nemzeti versenyhatóságoknak bírságot kell kiszabniuk. Annak megállapítása nélkül, hogy fennáll-e az EUMSZ 101. vagy 102. cikke megsértésének esete, a kötelezettségvállalási határozatokban meg kell állapítani, hogy a nemzeti versenyhatóság eljárása a továbbiakban nem indokolt. A nemzeti versenyhatóságok mérlegelési jogkörébe kell tartoznia annak, hogy elfogadjanak-e kötelezettségvállalásokat. A kötelezettségvállalási határozatok nem érintik a versenyhatóságok és a nemzeti bíróságok arra vonatkozó hatásköreit, amelyek alapján valamely ügyben megállapíthatják a jogsértés elkövetését, és határozatot hozhatnak. Ezenfelül, a vállalkozások vagy a vállalkozások társulásai kötelezettségvállalásainak betartását nyomon követő hatékony eszközök és a kötelezettségvállalás betartásának elmulasztása esetén kirótt szankciók eredményes eszközöknek bizonyultak a versenyhatóságok számára. A nemzeti versenyhatóságoknak hatékony eszközökkel kell rendelkezniük az eljárás újbóli megindításához azokban az esetekben, amelyekben a kötelezettségvállalási határozat alapjául szolgáló tények valamelyikében érdemi változás következik be, a vállalkozás vagy a vállalkozások társulása a kötelezettségvállalásaival ellentétes módon jár el, vagy a kötelezettségvállalási határozat a felek által megadott hiányos, pontatlan vagy félrevezető információkon alapult.

- (40) Az EUMSZ 101. és 102. cikke hatékony és egységes érvényesítésének biztosítása érdekében a nemzeti közigazgatási versenyhatóságoknak hatáskörrel kell rendelkezniük arra, hogy hatékony, arányos és visszatartó erejű bírságokat szabjanak ki vállalkozásokra vagy vállalkozások társulásaira az EUMSZ 101. vagy 102. cikkének megsértése esetén, akár közvetlenül saját eljárásaikban, különösen közigazgatási eljárásokban – feltéve, hogy ezek az eljárások lehetővé teszik hatékony, arányos és visszatartó erejű bírságok közvetlen kiszabását –, akár a bírság nem büntetőjogi bírósági eljárásban történő kiszabását kérve. Ez nem érinti azon nemzeti jogszabályokat, amelyek úgy rendelkeznek, hogy az EUMSZ 101. és 102. cikkének megsértése esetén a vállalkozásokra és a vállalkozások társulásaira büntetőjogi bírósági eljárás keretében kell szankciókat megállapítani, amennyiben a jogsértés a nemzeti jog értelmében bűncselekménynek minősül, és feltéve, hogy ez nem érinti az EUMSZ 101. és 102. cikkének hatékony és egységes érvényesítését.
- (41) Annak biztosítása érdekében, hogy a vállalkozásokat és a vállalkozások társulásait ösztönözzék a nemzeti versenyhatóságok vizsgálati intézkedéseinek és határozatainak történő megfelelésre, a nemzeti közigazgatási versenyhatóságok számára lehetővé kell tenni, hogy a 6., a 8., a 9., a 10., a 11. és a 12. cikkben említett intézkedéseknek és határozatoknak való meg nem felelés esetén hatékony bírságokat szabjanak ki akár közvetlenül saját eljárásaik keretében, akár a bírság nem büntetőjogi bírósági eljárásban történő kiszabását kérve. Ez nem érinti a tagállamok azon nemzeti jogszabályait, amelyek úgy rendelkeznek, hogy a vállalkozásokra és a vállalkozások társulásaira ilyen bírságokat büntetőjogi bírósági eljárás keretében kell kiszabni.

- (42) Az Európai Unió Alapjogi Chartájával összhangban, nemzeti közigazgatási versenyhatóság által lefolytatott eljárás keretében akkor van helye bírságkiszabásnak, vagy adott esettől függően nem büntetőjogi bírósági eljárás keretében akkor van helye bírság kiszabását kérni, ha a jogsértést szándékosan vagy gondatlanságból követték el. A szándékosság és a gondatlanság fogalmát az Európai Unió Bíróságának az EUMSZ 101. és 102. cikkének. alkalmazásához kapcsolódó ítélkezési gyakorlatával összhangban kell értelmezni, nem pedig a bűnügyekkel összefüggésben a bűnüldöző hatóságok által folytatott eljárások során használt értelmükben. Ez nem érinti azokat a nemzeti jogszabályokat, amelyek értelmében egy jogsértés megállapítása az objektív felelősség kritériuma alapján történik, feltéve, hogy ez összeegyeztethető az Európai Bíróság ítélkezési gyakorlatával. Ez az irányelv nem érinti a bizonyítási küszöbire vonatkozó nemzeti szabályokat vagy a nemzeti versenyhatóságoknak az adott ügy tényállásának meghatározására vonatkozó kötelezettségeit, feltéve, hogy az ilyen szabályok és kötelezettségek megfelelnek az uniós jog alapelveinek.
- (43) A bírságokat az érintett vállalkozások és vállalkozások társulásai teljes világszintű forgalmának arányában kell meghatározni.

- (44) A kényszerítő bírságok alapvetően fontos eszközök, amelyek hatékony módon biztosítják, hogy a nemzeti versenyhatóságok hatékonyan tudják kezelni azt a helyzetet, ha a 6., a 8., a 9., a 10., a 11. és a 12. cikkben említett intézkedéseiknek és határozataiknak a vállalkozások és a vállalkozások társulásai tartósan és a jövőre nézve nem tesznek eleget. Az említett bírságok nem alkalmazhatók a múltban elkövetett jogsértésekre. A kényszerítő bírságok nem érintik a nemzeti versenyhatóságok azon hatáskörét, hogy a meg nem felelést a 13. cikk (2) bekezdése szerinti intézkedésekkel szankcionálják. A kényszerítő bírságokat az érintett vállalkozások és a vállalkozások társulásai átlagos napi teljes világszintű forgalmának arányában kell meghatározni.
- (45) A bírságok és a kényszerítő bírságok kiszabásának céljából a „határozat” fogalmába bele kell tartoznia minden olyan intézkedésnek, amely olyan kötelező joghatást vált ki az intézkedés címzettjére nézve, amely képes arra, hogy hatással legyen az intézkedés címzettjének érdekeire azáltal, hogy jelentősen befolyásolja a címzett jogi helyzetét.

- (46) Az EUMSZ 101. és 102. cikke hatékony és egységes alkalmazásának biztosítása érdekében az EUMSZ 101. és 102. cikkében foglalt vállalkozás fogalma, amelyet az Európai Unió Bíróságának ítélkezési gyakorlatával összhangban kell alkalmazni, egy gazdasági egységet jelöl akkor is, ha az több jogi vagy természetes személyt is magában foglal. Ennek megfelelően a nemzeti versenyhatóságok számára lehetővé kell tenni, hogy a vállalkozás fogalmának alkalmazásával egy leányvállalat magatartásáért megállapíthassák az anyavállalatának felelősségét, és az anyavállalattal szemben szabjanak ki bírságot, amennyiben az anyavállalat és leányvállalata egyetlen gazdasági egységet alkot. Annak megakadályozása érdekében, hogy a vállalkozások jogi vagy szervezeti átalakulás révén kerüljék el az EUMSZ 101. és 102. cikkének megsértése esetén kiszabott bírságokat, a nemzeti versenyhatóságok számára lehetővé kell tenni, hogy az Európai Unió Bíróságának ítélkezési gyakorlatával összhangban az EUMSZ 101. és 102. cikkének megsértéséért megállapíthassák a vállalkozás jogutódjainak vagy gazdasági utódjainak felelősségét, és ezekre szabjanak ki bírságot.

- (47) Annak biztosítása érdekében, hogy az EUMSZ 101. és 102. cikkének megsértése miatt kiszabott bírságok tükrözzék a jogsértés gazdasági jelentőségét, a nemzeti versenyhatóságoknak figyelembe kell venniük a jogsértés súlyát. A nemzeti versenyhatóságok számára lehetővé kell tenni azt is, hogy a jogsértés időtartamával arányos bírságokat határozzanak meg. Ezeket a tényezőket az Európai Unió Bíróságának vonatkozó ítélkezési gyakorlatával összhangban kell figyelembe venni oly módon, hogy a bírság visszatartó erejű legyen. A jogsértés súlyosságának értékelését eseti alapon kell végezni a jogsértés minden típusa tekintetében, figyelemmel az ügy összes körülményére. A figyelembe vehető tényezők közé tartozik például a jogsértés jellege, az összes érintett vállalkozás együttes piaci részesedése, a jogsértés földrajzi hatóköre, az, hogy a jogsértés ténylegesen megvalósult-e, a vállalkozás által forgalmazott azon áruk és szolgáltatások értéke, amelyekhez a jogsértés közvetlenül vagy közvetve kapcsolódik, valamint az érintett vállalkozás mérete és piaci ereje. Az ugyanazon elkövető ismételt jogsértése alátámasztja az ilyen jogsértések elkövetésére való hajlandóságát, ezért az nagyon jelentős jelzés arra, hogy szigorúbb büntetést kell alkalmazni annak érdekében, hogy az valóban visszatartó erővel bírjon. A nemzeti versenyhatóságnak következésképpen lehetővé kell tenni, hogy növelje a vállalkozásra vagy a vállalkozások társulására kiszabott bírság összegét, ha a Bizottság vagy valamely nemzeti versenyhatóság korábban határozatot hozott arról, hogy a vállalkozás vagy a vállalkozások társulása megsértette az EUMSZ 101. vagy 102. cikkét és a vállalkozás vagy a vállalkozások társulása ugyanazt a jogsértést folytatja, vagy hasonló jogsértést követ el. A 2014/104/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvvel¹ összhangban a nemzeti versenyhatóságok számára lehetővé kell tenni, hogy figyelembe vegyék az önkéntes vitarendezés eredményeképpen fizetett kártérítést. Ezenfelül, kivételes körülmények fennállása esetén a nemzeti versenyhatóságok számára lehetővé kell tenni, hogy figyelembe vegyék az érintett vállalkozás gazdasági életképességét.

¹ Az Európai Parlament és a Tanács 2014/104/EU irányelve (2014. november 26.) a tagállamok és az Európai Unió versenyjogi rendelkezéseinek megsértésén alapuló, nemzeti jog szerinti kártérítési keresetekre irányadó egyes szabályokról (HL L 349., 2014.12.5., 1. o.).

- (48) A tapasztalat azt mutatja, hogy a vállalkozások társulásai rendszeresen szerepet játszanak a versenyjog megsértésében, és ezért a nemzeti versenyhatóságok számára lehetővé kell tenni, hogy az ilyen társulásokra hatékony bírságokat szabjanak ki. Vállalkozások társulásaival szemben indított olyan eljárásban, amelyben a jogsértés a társulás tagjainak tevékenységére vonatkozik, a jogsértés súlyának a bírság összegének megállapítása céljából történő értékelése során lehetőséget kell biztosítani arra, hogy a versenyhatóságok a jogsértés által közvetlenül vagy közvetve érintett azon áruk és szolgáltatások összértékét vegyék figyelembe, amelyet a társulást alkotó vállalkozások értékesítettek. Amennyiben a bírságot nem csak a társulásra szabják ki, hanem annak tagjaira is, azon tagok forgalmát nem kell figyelembe venni a társulásra háruló bírság számításakor, amelyekre bírságot szabtak ki. A vállalkozások társulásaira az általuk elkövetett jogsértésekért kiszabott bírságok tényleges beszedésének biztosítása érdekében meg kell határozni azokat a feltételeket, amelyek mellett a nemzeti versenyhatóság mérlegelési jogkörébe tartozik annak eldöntése, hogy a társulás fizetésektelensége esetén a bírság megfizetését a társulás tagjaitól követeli-e. Ennek során a nemzeti versenyhatóságnak figyelembe kell vennie a társuláshoz tartozó vállalkozások viszonylagos méretét és különösen a kis- és középvállalkozások helyzetét. A bírságnak a társulás egy vagy több tagja által történő megfizetése nem érinti azokat a nemzeti jogszabályokat, amelyek lehetővé teszik, hogy a megfizetett összeget a társulás többi tagjával megtéríttessék.

- (49) A bírságok visszatartó ereje Unió-szerte jelentősen eltér, és egyes tagállamokban a kiszabható bírság maximális összege nagyon alacsony. Annak biztosítása érdekében, hogy a nemzeti versenyhatóságok visszatartó erejű bírságokat szabhassanak ki, a kiszabható bírság maximális összegét az EUMSZ 101. vagy 102. cikkének minden egyes megsértése tekintetében az érintett vállalkozás teljes világszintű forgalmának legalább 10 %-ában kell megállapítani. Ez nem akadályozhatja meg a tagállamokat abban, hogy ennél magasabb összegű, maximális kiszabható bírságot tartsanak fenn vagy vezessenek be.
- (50) Az engedékenységi programok a titkos kartellek felderítésének kulcsfontosságú eszközei, így hozzájárulnak a legsúlyosabb versenyjogi jogsértések hatékony üldözéséhez és szankcionálásához. Jelenleg azonban jelentős eltérések mutatkoznak a tagállamokban alkalmazandó engedékenységi programok között. Ezek az eltérések jogbizonytalanságot teremtenek a jogsértő vállalkozások számára azon feltételek tekintetében, amelyek alapján engedékenyséért folyamodhatnak, továbbá bizonytalanságot teremtenek a vonatkozó engedékenységi programok szerinti mentességi státuszukkal kapcsolatban. Ez a bizonytalanság gyengítheti azokat a tényezőket, amelyek az engedékenység iránti kérelem lehetséges benyújtóit a kérelem benyújtására ösztönöznék. Ez pedig a versenyjogi szabályok kevésbé hatékony érvényesítését eredményezheti az Unióban, mivel kevesebb titkos kartellre derül fény.

- (51) A tagállami szintű engedékenységi programok közötti eltérések emellett veszélyeztetik a belső piacon működő vállalkozásokra érvényes egyenlő versenyfeltételek biztosítását is. Ezért helyénvaló, hogy nagyobb jogbiztonságot teremtsünk a belső piacon jelenlévő vállalkozások számára, és Unió-szerte növeljük az engedékenységi programok vonzerejét, mégpedig úgy, hogy az említett eltérések visszaszorítása révén lehetővé tesszük minden nemzeti versenyhatóság számára, hogy ugyanazon feltételek mentén adjon mentességet a bírság megfizetése alól, illetve csökkentse e bírságok összegét, továbbá ugyanazon feltételek mentén fogadjon el nem végleges előzetes kérelmeket. A jövőben az Európai Versenyhatóságok Hálózatának további erőfeszítéseire lehet szükség az engedékenységi programok egymáshoz igazítása érdekében.
- (52) Lehetővé kell tenni a nemzeti versenyhatóságok számára, hogy bizonyos feltételek teljesülése esetén bírságok alóli mentességet biztosíthassanak a vállalkozásoknak, illetve csökkenthessék a bírságok összegét. A vállalkozások azon társulásai számára, amelyek saját nevükben folytatnak gazdasági tevékenységet, jogosultságot kell biztosítani a bírság alóli mentességre, illetve alacsonyabb összegű bírság megfizetésére, amennyiben saját nevükben, és nem a tagjaik nevében vesznek részt egy feltételezett kartellben.

- (53) Egy kartell akkor is titkos kartellnek minősül, ha magatartásának nem minden eleme titkos. Egy kartell titkos kartellnek minősíthető különösen akkor, ha a nyilvánosság, a fogyasztók vagy a beszállítók előtt nem ismertek a kartell azon elemei, amelyek megnehezítik a magatartás jellegének teljes körű feltárását.
- (54) Ahhoz, hogy a kérelmező jogosulttá váljon engedékenységre, meg kell szüntetnie részvételét a feltételezett titkos kartellben, kivéve, ha a nemzeti versenyhatóság úgy ítéli meg, hogy a további részvétel észszerűen szükséges a vizsgálat integritásának megőrzéséhez, például ahhoz, hogy a kartell más feltételezett résztvevőinek ne jusson tudomására még a vizsgálati cselekmények, például a nem bejelentett helyszíni vizsgálatok előtt az, hogy a nemzeti versenyhatóság értesült a feltételezett kartellról.

- (55) Ahhoz, hogy a kérelmező jogosulttá váljon engedékenységre, valódi, maradéktalanul, folyamatosan és gyorsan kell együttműködni a nemzeti versenyhatósággal. Ez többek között azt jelenti, hogy a kérelmező, amikor fontolóra veszi kérelem benyújtását a nemzeti versenyhatósághoz, nem semmisíthet meg és nem hamisíthat meg, továbbá nem rejthet el a feltételezett titkos kartellre vonatkozó bizonyítékokat. Amikor egy vállalkozás fontolóra veszi kérelem benyújtását, fennáll a kockázata annak, hogy a vállalkozás igazgatói, vezetői vagy egyéb alkalmazottai bizonyítékokat semmisítenek meg, hogy leplezzék a kartellben való részvételüket, a bizonyítékok megsemmisítése azonban történhet más okból is. Ennek megfelelően annak vizsgálata során, hogy a bizonyítékok megsemmisítése megkérdőjelezi-e a kérelmező valódi együttműködését, a nemzeti versenyhatóságoknak figyelembe kell venniük azokat az egyedi körülményeket, amelyek között esetlegesen sor kerülhetett bizonyítékok megsemmisítésére, valamint azt is, hogy a megsemmisítés mértéke mekkora volt.
- (56) A valódi, maradéktalan, folyamatos és gyors együttműködés feltételének való megfelelés érdekében a kérelmező, amikor fontolóra veszi kérelem benyújtását a nemzeti versenyhatósághoz, más nemzeti versenyhatóságok, a Bizottság vagy harmadik országok versenyhatóságain kívül nem hozhatja mások tudomására a kérelem mérlegelésének tényét vagy a mérlegelt kérelem tartalmát. Ez nem akadályozza a kérelmezőt abban, hogy a vonatkozó jogszabályokban előírtak szerint jelentse magatartását más hatóságoknak, csak abban, hogy közölje e hatóságokkal azt, hogy engedékenységet kérelmezését mérlegeli, és abban, hogy e hatóságok számára engedékenységi nyilatkozatokat nyújtson be. Az említett jogszabályok szerinti kötelezettségeinek teljesítésekor azonban a kérelmezőnek figyelembe kell vennie annak fontosságát, hogy a nemzeti versenyhatóság esetleges vizsgálatát ne befolyásolja hátrányosan.

- (57) A kérelmezők számára lehetővé kell tenni, hogy a teljes körű kérelmekkel, illetve a nem végleges előzetes kérelmekkel kapcsolatos engedékenységi nyilatkozatokat benyújthassák írásban, a nemzeti versenyhatóságoknak pedig egyúttal rendelkezniük kell egy olyan rendszerrel, amely lehetővé teszi számukra, hogy az ilyen nyilatkozatokat szóban vagy más olyan formában is elfogadhassák, amely lehetővé teszi, hogy a kérelmezők ne tartsák birtokukban, megőrzésük vagy ellenőrzésük alatt a benyújtott nyilatkozatokat. A nemzeti versenyhatóságok számára lehetővé kell tenni annak eldöntését, hogy milyen formában fogadják el az engedékenységi nyilatkozatokat.
- (58) Azon vállalkozások számára, amelyek mentesség iránti kérelmet terveznek benyújtani, lehetővé kell tenni, hogy a mentesség iránti kérelem benyújtását megelőzően először a nemzeti versenyhatóságoknál a bírságelengedésért folyamodó vállalkozások rangsorában elfoglalt helyüket jelző markert igényelhessenek annak érdekében, hogy elegendő idővel rendelkezzenek ahhoz, hogy összegyűjthessék a releváns bizonyítási küszöb teljesítéséhez szükséges információkat és bizonyítékokat. Ez nem sérti a tagállamok azon lehetőségét, hogy olyan vállalkozások számára is engedélyezzék a marker igénylését, amelyek a bírság csökkentése iránti kérelmet terveznek benyújtani.
- (59) Ezenfelül, az adminisztratív és egyéb jelentős, időigényes terhek csökkentése érdekében lehetővé kell tenni a kérelmezők számára, hogy a teljes körű kérelmekkel vagy a nem végleges előzetes kérelmekkel kapcsolatos engedékenységi nyilatkozatokat, valamint a marker iránti kérelmeket vagy az érintett nemzeti versenyhatóság tagállamának valamely hivatalos nyelvén, vagy pedig – ha az érintett nemzeti versenyhatóság és a kérelmező erről kétoldalúan megállapodik – az Unió valamely másik hivatalos nyelvén nyújtsák be. Ha a nemzeti versenyhatóságok általában elfogadják az említett dokumentumoknak az említett nyelven történő benyújtását, úgy kell tekinteni, hogy fennáll a fent említett megállapodás.

- (60) Tekintettel a Bizottság és a nemzeti versenyhatóságok közötti, az EUMSZ 101. és 102. cikkének érvényesítésére vonatkozó megosztott hatáskörökre, alapvető fontosságú a nem végleges előzetes kérelmek zökkenőmentesen működő rendszerének a kialakítása. Azon kérelmezők számára, amelyek egy feltételezett titkos kartellel kapcsolatban engedékenységet folyamodtak a Bizottsághoz, lehetővé kell tenni, hogy ugyanazon kartellel kapcsolatban nem végleges előzetes kérelmeket nyújtsanak be, feltéve hogy a Bizottsághoz benyújtott kérelem több mint három tagállamra – mint érintett területre – terjed ki. Ez nem sérti a Bizottság arra vonatkozó lehetőségét, hogy egyes ügyekkel foglalkozzon, ha azok szorosan kapcsolódnak olyan egyéb uniós rendelkezésekhez, amelyeket a Bizottság kizárólagosan vagy nagyobb hatékonysággal alkalmazhat, amennyiben az Unió érdekei bizottsági határozat elfogadását kívánják meg az uniós versenypolitika továbbfejlesztésére vonatkozóan versennyel kapcsolatos új kérdés felmerülése esetén vagy a hatékony jogalkalmazás biztosítása érdekében.
- (61) A nem végleges előzetes kérelmek rendszerének lehetővé kell tennie a vállalkozások számára, hogy korlátozott mértékű információkat tartalmazó engedékenységi iránti kérelmet nyújtsanak be a nemzeti versenyhatóságokhoz, amennyiben ugyanazon feltételezett kartellel kapcsolatban teljes körű kérelmet nyújtottak be a Bizottsághoz. A nemzeti versenyhatóságoknak ezért be kell fogadniuk azokat a nem végleges előzetes kérelmeket, amelyek a 22. cikk (2) bekezdésében meghatározott valamennyi pontra vonatkozóan tartalmazzák az feltételezett kartellel kapcsolatos, minimálisan szükséges információkat. Ez nem sérti a kérelmezők arra vonatkozó lehetőségét, hogy a későbbiekben részletesebb információkat adjanak meg. Az engedékenységi iránti kérelmet benyújtó kérelmező kérésére a nemzeti versenyhatóságnak az átvétel napját és időpontját tartalmazó átvételi elismervényt kell kiadnia. Ha a nemzeti versenyhatóság még nem kapott ilyen előzetes engedékenységi iránti kérelmet valamely másik, ugyanarra a feltételezett titkos kartellre vonatkozó engedékenységi iránti kérelmet benyújtó személytől, valamint úgy ítéli meg, hogy a nem végleges előzetes kérelem megfelel a 22. cikk (2) bekezdésében meghatározott követelményeknek, erről értesítenie kell a kérelmezőt.

- (62) A nem végleges előzetes kérelmek rendszerének célja az azon kérelmezőkre háruló adminisztratív terhek csökkentése, amelyek egy feltételezett titkos kartellel kapcsolatban olyan engedékenységi iránti kérelmet nyújtanak be a Bizottsághoz, amely több mint három tagállamra – mint érintett területre – terjed ki. Tekintettel arra, hogy ezekben az esetekben a Bizottság kapja a teljes körű kérelmet, abban az időszakban, amíg egyértelművé nem válik, hogy részben vagy teljeskörűen fogja-e vizsgálni az ügyet, a Bizottságnak kell az elsődleges kapcsolattartónak lennie az engedékenységi iránti kérelmet benyújtó kérelmezővel szemben, és különösen utasításokat kell adnia arra vonatkozóan, hogy a kérelmező folytasson-e további belső vizsgálatot. Az 1/2003/EK rendelet 11. cikke (6) bekezdésének sérelme nélkül a Bizottságnak törekednie kell arra, hogy észszerű időn belül döntést hozzon az ügyben és erről tájékoztassa a nemzeti versenyhatóságokat. Kivételes körülmények között, amennyiben ez az ügyek elhatárolása vagy elosztása céljából szigorúan szükséges, lehetővé kell tenni, hogy a nemzeti versenyhatóság felkérhesse a kérelmezőt, hogy a körülmények tisztázását megelőzően nyújtson be teljes körű kérelmet. Célszerű, hogy e lehetőség igénybevételére csak nagyon ritkán kerüljön sor. Egyéb esetekben csak akkor lehet felkérni a kérelmezőt arra, hogy nyújtson be teljes körű kérelmet a nem végleges előzetes kérelmet kézhez vevő nemzeti versenyhatósághoz, amikor már egyértelművé vált, hogy a Bizottságnak nem áll szándékában részben vagy teljeskörűen vizsgálni az ügyet.

- (63) A kérelmezőnek lehetőséget kell biztosítani arra, hogy teljes körű engedékenységi iránti kérelmet nyújtson be ahhoz a nemzeti versenyhatósághoz, amelyhez nem végleges előzetes kérelmet nyújtott be. Ha a kérelmező a nemzeti versenyhatóság által meghatározott időtartamon belül teljes körű kérelmet nyújt be, úgy kell tekinteni, hogy a kérelemben foglalt információkat a nem végleges előzetes kérelem benyújtásának időpontjában nyújtották be, feltéve hogy a nem végleges előzetes kérelem ugyanazokra az érintett termékekre és területekre, valamint a feltételezett kartell ugyanazon időtartamára vonatkozik, mint a Bizottsághoz benyújtott engedékenységi iránti kérelem, amelynek időközben sor kerülhetett a naprakésszé tételére. A kérelmező kötelessége, hogy a Bizottsághoz benyújtott engedékenységi iránti kérelem hatókörének változása esetén tájékoztassa azt a nemzeti versenyhatóságot, amelyhez a nem végleges előzetes kérelmet benyújtotta, és ennek megfelelően naprakésszé tegye a nem végleges előzetes kérelmet. A nemzeti versenyhatóságoknak képeseknek kell lenniük arra, hogy az Európai Versenyhatóságok Hálózatán belüli együttműködés keretében ellenőrizzék, hogy a nem végleges előzetes kérelem hatóköre megegyezik-e a Bizottsághoz benyújtott engedékenységi iránti kérelem hatókörével.

- (64) Az azzal kapcsolatos jogbizonytalanság, hogy a mentességet kérelmező vállalkozások aktuális és korábbi igazgatói, vezetői és személyzetének egyéb tagjai védelmet élveznek-e az egyéni szankciókkal – mint például bírság, eltiltás vagy szabadságvesztés – szemben, visszatárhathja a potenciális kérelmezőket az engedékenység iránti kérelem benyújtásától. Ezért az említett magánszemélyek számára – tekintettel a titkos kartellek felderítésében és az azokkal kapcsolatos vizsgálatokban való közreműködésükre – elvben védelmet kell biztosítani azokkal a szankciókkal szemben, amelyeket a hatóságok büntető-, közigazgatási és nem büntető bírósági eljárásokban szabnak ki rájuk a kérelem tárgyát képező titkos kartellben való részvételükkel összefüggésben, olyan nemzeti jogszabályok alapján, amelyek döntően ugyanazokat a célokat szolgálják, mint az EUMSZ 101. cikke, úgy, mint az ajánlattételben való összejátszásra vonatkozó nemzeti jogszabályok, amennyiben az ezen irányelvben foglalt feltételek teljesülnek. Az említett feltételek egyike az, hogy a mentesség iránti kérelem időpontjának korábbinak kell lennie annál, mint amikor az illetékes nemzeti hatóságok az érintett magánszemélyek tudomására hozták a szankciók kiszabásához vezető eljárást. Az említett eljárások magukban foglalják azt az időpontot, amikor az említett személyeket meggyanúsították a szóban forgó nemzeti jogszabályok megsértésével.

A tagállamok a nemzeti jogukban részletes szabályokat írhatnak elő arra vonatkozóan, hogy az említett magánszemélyek hogyan működjenek együtt az érintett hatóságokkal a szankciókkal szembeni védelem eredményes működésének biztosítása érdekében. A büntetőjogi szankciókkal szembeni védelem magában foglalja annak esetét, amikor az illetékes nemzeti hatóságok bizonyos feltételek vagy a magánszemély jövőbeli magaviseletére vonatkozó utasítások mellett eltekintenek a büntetőeljárás alá vonástól.

- (65) A fentiektől eltérve, annak biztosítása érdekében, hogy a magánszemélyekre büntetőeljárás keretében kiszabható szankciókkal szembeni védelem összhangban álljon a tagállamok jogrendszerének meglévő alapelveivel, a tagállamok előírhatják, hogy az illetékes hatóságok választhatnak a szankciókkal szembeni védelem és a szankciók pusztá enyhítése között, mérlegelve azt, hogy az érintett személyek büntetőeljárás alá vonásához és/vagy szankcionálásához vagy pedig a kartell felderítésében és az azzal kapcsolatos vizsgálatokban való közreműködésükhöz fűződő érdek bír-e nagyobb jelentőséggel. Az említett magánszemélyek büntetőeljárás alá vonásához és/vagy szankcionálásához fűződő érdek mérlegelésekor figyelembe lehet venni többek között az érintettek személyes felelősségét és a jogsértésben való közreműködését.
- (66) A tagállamok a bírság csökkentését kérelmező vállalkozások aktuális és korábbi igazgatói, vezetői és személyzetének egyéb tagjai tekintetében is rendelkezhetnek a szankciókkal szembeni védelemről vagy a szankciók enyhítéséről.
- (67) Annak lehetővé tétele érdekében, hogy a szankciókkal szembeni védelem olyan helyzetekben is működjön, amikor egynél több joghatóság érintett, a tagállamoknak rendelkezniük kell arról, hogy abban az esetben, ha az illetékes szankcionáló vagy bűnüldöző hatóság másik joghatóság alá tartozik, mint az ügyben eljáró illetékes hatóság, az említett hatóságok közötti kapcsolattartást azon joghatóság nemzeti versenyhatóságának kell biztosítania, ahol az illetékes szankcionáló vagy bűnüldöző hatóság található.

- (68) Az EUMSZ 101. és 102. cikkének alkalmazására vonatkozó, a nemzeti versenyhatóságok és a Bizottság közötti párhuzamos hatáskörök rendszerében szoros együttműködésre van szükség a nemzeti versenyhatóságok között, valamint a nemzeti versenyhatóságok és a Bizottság között. Különösen, amikor egy nemzeti versenyhatóság egy másik nemzeti versenyhatóság nevében folytat vizsgálatot vagy a nemzeti joga szerinti meghallgatást az 1/2003/EK rendelet 22. cikkének (1) bekezdése értelmében, lehetővé kell tenni a megkereső hatóság tisztviselőinek jelenlétét és közreműködését, hogy további erőforrások, ismeretek és technikai szakértelem biztosításával növelhető legyen az említett vizsgálatok és meghallgatások hatékonysága. A nemzeti versenyhatóságokat fel kell hatalmazni arra, hogy más nemzeti versenyhatóságoktól segítséget kérjenek annak megállapítása során, hogy a vállalkozások vagy a vállalkozások társulásai elmulasztottak-e megfelelni a megkereső nemzeti versenyhatóság által végzett vizsgálati cselekményeknek és hozott határozatoknak.

- (69) Szabályokat kell kidolgozni arra vonatkozóan, hogy a nemzeti versenyhatóságok kölcsönös segítségnyújtás iránti kérelmet nyújthassanak be annak érdekében, hogy az EUMSZ 101. vagy 102. cikkének határokon átnyúló alkalmazásához kapcsolódó dokumentumokat közölni tudják az eljárásokban részt vevő felekkel vagy egyéb olyan vállalkozásokkal, vállalkozások társulásaival vagy magánszemélyekkel, akik/amelyek az ilyen közlés címzettjei lehetnek. Ehhez hasonlóan azt is lehetővé kell tenni a nemzeti versenyhatóságok számára, hogy a bírságokat vagy kényszerítő bírságokat megállapító határozatok végrehajtására kérjenek fel más tagállamokban lévő hatóságokat, amennyiben a megkereső hatóság észszerűen elvárható erőfeszítéseket tett azért, hogy megbizonyosodjon arról, hogy az a vállalkozás, amellyel szemben a bírság vagy a kényszerítő bírság végrehajtható, nem rendelkezik elegendő vagyonnal a megkereső hatóság tagállamában. A tagállamoknak rendelkezniük kell arról is, hogy különösen akkor, ha az a vállalkozás, amellyel szemben a bírság vagy a kényszerítő bírság végrehajtható, nem letelepedett a megkereső hatóság tagállamában, a megkeresett hatóság a megkereső hatóság kérésére végrehajthatja a megkereső hatóság által elfogadott határozatokat. Ez biztosítaná az EUMSZ 101. és 102. cikkének hatékony érvényesítését, és hozzájárulna a belső piac megfelelő működéséhez. Annak biztosítása érdekében, hogy a nemzeti versenyhatóságok elegendő erőforrást szánjanak a kölcsönös segítségnyújtás iránti kérelmek teljesítésére, valamint a segítségnyújtás ösztönzése érdekében lehetővé kell tenni, hogy a megkeresett hatóságok kérhessék a segítségnyújtás biztosítása során felmerült költségeik megtérítését. Az említett kölcsönös segítségnyújtás nem sérti a 2005/214/IB tanácsi kerethatározat¹ alkalmazását.

¹ A Tanács 2005/214/IB kerethatározata (2005. február 24.) a kölcsönös elismerés elvének a pénzbüntetésekre való alkalmazásáról (HL L 76., 2005.3.22., 16. o.).

- (70) Az EUMSZ 101. és 102. cikke nemzeti versenyhatóságok által történő hatékony érvényesítésének biztosításához működőképes szabályokat kell meghatározni az elévülési időkre vonatkozóan. Biztosítani kell különösen azt, hogy az Európai Versenyhatóságok Hálózatán belüli párhuzamos hatáskörök rendszerében a nemzeti elévülési idők felfüggesztésre vagy megszakításra kerüljenek arra az időtartamra, ameddig egy másik tagállam nemzeti versenyhatósága vagy a Bizottság előtt eljárás van folyamatban. Az ilyen felfüggesztés vagy megszakítás nem akadályozhatja meg a tagállamokat abszolút elévülési idők fenntartásában vagy bevezetésében, feltéve hogy az abszolút elévülési idők nem lehetetlenítik el vagy teszik rendkívül nehézé az EUMSZ 101. és 102. cikkének hatékony érvényesítését.
- (71) Annak biztosítása érdekében, hogy az ügyekkel hatékonyan és eredményesen lehessen foglalkozni az Európai Versenyhatóságok Hálózatán belül, azokban a tagállamokban, amelyekben egy nemzeti közigazgatási versenyhatóságot, valamint egy versenyjogi ügyekben hatáskörrel rendelkező nemzeti igazságügyi hatóságot is kijelöltek nemzeti versenyhatósággént az EUMSZ 101. és 102. cikkének az ezen irányelv 6., 7., 8., 9., 10., 11., 12., 13. és 16. cikkében foglaltak szerinti érvényesítése céljából, a nemzeti közigazgatási versenyhatóságoknak képeseknek kell lenniük arra, hogy a keresetet közvetlenül a versenyjogi ügyekben hatáskörrel rendelkező nemzeti igazságügyi hatóság elé terjesszék. Ezen túlmenően, amennyiben a nemzeti bíróságok az EUMSZ 101. vagy 102. cikkét alkalmazó nemzeti versenyhatóságok által hozott határozatok ellen indított eljárásokban járnak el, a nemzeti közigazgatási versenyhatóságoknak saját jogukon teljeskörűen jogosultaknak kell lenniük arra, hogy az eljárásban ügyészként vagy alperesként részt vehessenek, és az eljárásban részt vevő hasonló közjogi felekkel azonos jogok illessék meg őket.

- (72) Annak a kockázata, hogy az önvádat tartalmazó anyagokat azon vizsgálat keretén kívül hozzák nyilvánosságra, amelynek céljára azokat rendelkezésre bocsátották, gyengítheti azokat az ösztönzőket, amelyek alapján a potenciális engedékenységi kérelmezők együttműködnének a versenyhatóságokkal. Következésképpen – függetlenül attól, hogy milyen formában nyújtják be az engedékenységi nyilatkozatokat – az engedékenységi nyilatkozatokban szereplő és az iratbetekintés révén szerzett információk csak akkor használhatók fel, ha ez szükséges a tagállami bíróságok előtt folyó eljárásokban a védelemhez való jog gyakorlásához bizonyos, ahhoz az esethez közvetlenül kapcsolódó, nagyon korlátozott esetekben, amelyekben az iratbetekintést biztosították. Ez nem akadályozhatja meg a versenyhatóságokat abban, hogy határozataikat – az alkalmazandó uniós vagy nemzeti joggal összhangban – közzétegyék.
- (73) A bizonyítékok fontos szerepet játszanak az EUMSZ 101. és 102. cikkének érvényesítésében. A nemzeti versenyhatóságok számára lehetővé kell tenni, hogy figyelembe vehessék a releváns bizonyítékokat, függetlenül attól, hogy azok írásban, szóban, elektronikus formában vagy felvétel formájában készültek el. A nemzeti versenyhatóságok lehetőségei között kell szerepelnie, hogy eldönthessék, hogy bizonyítékként felhasználhatónak minősítenek-e valamely, hatóságnak nem minősülő természetes vagy jogi személyek által készített rejtett felvételeket is, feltéve, hogy az említett felvételek nem egyedüli bizonyítékok. Mindez nem sérti a meghallgatáshoz való jogot, valamint a hatóságok által készített vagy megszerzett felvételek elfogadhatóságát. Ehhez hasonlóan a nemzeti versenyhatóságok számára lehetővé kell tenni, hogy releváns bizonyítékként vehessék figyelembe az elektronikus üzeneteket, függetlenül attól, hogy látszólag azokat nem olvasták el vagy törölték.
- (74) Annak biztosítása, hogy a nemzeti versenyhatóságok rendelkezzenek azokkal a hatáskörökkel, amelyekre a hatékonyabb jogérvényesítés érdekében szükségük van, fokozza az Európai Versenyhatóságok Hálózatán belüli szoros együttműködés, valamint a hatékony többoldalú és kétoldalú kommunikáció szükségességét. Ennek magában kell foglalnia az ezen irányelv végrehajtásának megkönnyítésére és támogatására irányuló nem kötelező jellegű intézkedések kidolgozását.

- (75) Az Európai Versenyhatóságok Hálózatán belüli szoros együttműködés megerősítése érdekében a Bizottságnak a vonatkozó titoktartási, adatvédelmi és adatbiztonsági előírásoknak megfelelően központi információs rendszert (a továbbiakban: Európai Versenyhatóságok Információs Rendszere) kell fenntartania, fejlesztenie, működtetnie és támogatnia, illetve a rendszer számára tárhelyet kell szolgáltatnia. Az Európai Versenyhatóságok Hálózata a hatékony és eredményes működés érdekében az interoperabilitáson alapul. Az Unió általános költségvetéséből kell fedezni az Európai Versenyhatóságok Információs Rendszere karbantartásának, fejlesztésének, tárhelyszolgáltatásának, felhasználói támogatásának és működtetésének költségeit, valamint az Európai Versenyhatóságok Hálózatának működésével kapcsolatos egyéb igazgatási költségeket, különösen az ülések megszervezésével kapcsolatos költségeket. Az Európai Versenyhatóságok Információs Rendszerével kapcsolatos költségeket a tervek szerint 2020-ig az európai közigazgatások, üzleti vállalkozások és polgárok rendelkezésére álló interoperabilitási megoldásokra és közös keretekre vonatkozó, (EU) 2015/2240 európai parlamenti és tanácsi határozattal¹ létrehozott program (ISA² program) fedezi, figyelemmel a program rendelkezésére álló erőforrásokra, valamint a program támogathatósági és rangsorolási kritériumaira.

¹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2015/2240 határozata (2015. november 25.) az európai közigazgatások, üzleti vállalkozások és polgárok rendelkezésére álló interoperabilitási megoldásokra és közös keretekre vonatkozó programnak (ISA² program) mint a közszféra korszerűsítése eszközének létrehozásáról (HL L 318., 2015.12.4., 1. o.).

- (76) Mivel ezen irányelv céljait, nevezetesen annak biztosítását, hogy a nemzeti versenyhatóságok rendelkezzenek a szükséges garanciákkal, a függetlenséget, az erőforrásokat, a jogérvényesítési és bírságolási hatásköröket illetően ahhoz, hogy képesek legyenek hatékonyan érvényesíteni az EUMSZ 101. és 102. cikkét és az EUMSZ 101. és 102. cikkével párhuzamosan a nemzeti versenyjogot, továbbá a belső piac és az Európai Versenyhatóságok Hálózata hatékony működésének biztosítását a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, az Unió szintjén azonban az EUMSZ 101. és 102. cikke érvényesítésének szükséges hatékonysága és egységessége miatt, különösen az irányelv területi hatályára tekintettel e célok jobban megvalósíthatók, az Unió intézkedéseket hozhat az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében foglalt szubszidiaritás elvének megfelelően. Az említett cikkben foglalt arányosság elvének megfelelően ez az irányelv nem lépi túl az e célok eléréséhez szükséges mértéket.
- (77) A tagállamoknak és a Bizottságnak a magyarázó dokumentumokról szóló, 2011. szeptember 28-i együttes politikai nyilatkozatával¹ összhangban a tagállamok vállalták, hogy az átültető intézkedéseikről szóló értesítéshez indokolt esetben egy vagy több olyan dokumentumot mellékelnek, amely megmagyarázza az irányelv elemei és az azt átültető nemzeti jogi eszközök megfelelő részei közötti kapcsolatot. Ezen irányelv tekintetében a jogalkotó úgy ítéli meg, hogy ilyen dokumentumok átadása indokolt,

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

¹ HL C 369., 2011.12.17., 14. o.

I. FEJEZET

TÁRGY, HATÁLY ÉS

FOGALOMMEGHATÁROZÁSOK

1. cikk

Tárgy és hatály

- (1) Ez az irányelv bizonyos szabályokat határoz meg annak biztosítása érdekében, hogy a nemzeti versenyhatóságok rendelkezzenek a szükséges garanciákkal a függetlenséget, az erőforrásokat, a jogérvényesítési és bírságotlasi hatásköröket illetően ahhoz, hogy képesek legyenek hatékonyan érvényesíteni az EUMSZ 101. és 102. cikkét, és ezáltal ne torzuljon a belső piaci verseny, a fogyasztók és a vállalkozások pedig ne szenvedjenek hátrányt olyan nemzeti jogszabályok és intézkedések miatt, amelyek megakadályozzák a nemzeti versenyhatóságokat a hatékony jogalkalmazásban.
- (2) Ez az irányelv az EUMSZ 101. és 102. cikkének, valamint az EUMSZ 101. és 102. cikkével párhuzamosan alkalmazott nemzeti versenyjogi rendelkezéseknek egyazon ügyre történő alkalmazására terjed ki. Ezen irányelv 31. cikke (3) és (4) bekezdésének vonatkozásában ez az irányelv a nemzeti versenyjog egyedüli jogalkapként történő alkalmazására is kiterjed.
- (3) Ez az irányelv bizonyos szabályokat vezet be a kölcsönös segítségnyújtás tekintetében annak érdekében, hogy biztosítsa a belső piacnak és az Európai Versenyhatóságok Hálózatán belüli szoros együttműködés rendszerének a zavartalan működését.

2. cikk

Fogalommeghatározások

(1) Ezen irányelv alkalmazásában:

1. „nemzeti versenyhatóság”: az EUMSZ 101. és 102. cikkének alkalmazásáért felelős, az 1/2003/EK rendelet 35. cikkének megfelelően valamely tagállam által kijelölt hatóság; a tagállamok kijelölhetnek egy vagy több közigazgatási hatóságot (a továbbiakban: nemzeti közigazgatási versenyhatóságok), valamint igazságügyi hatóságot (a továbbiakban: versenyjogi ügyekben hatáskörrel rendelkező nemzeti igazságügyi hatóságok);
2. „nemzeti közigazgatási versenyhatóság”: valamely tagállam által a nemzeti versenyhatóság minden feladatának vagy egyes feladatainak az ellátására kijelölt közigazgatási hatóság;
3. „versenyjogi ügyekben hatáskörrel rendelkező nemzeti igazságügyi hatóság”: valamely tagállam által a nemzeti versenyhatóság egyes feladatainak az ellátására kijelölt igazságügyi hatóság;
4. „versenyhatóság”: a nemzeti versenyhatóság, a Bizottság, vagy – az esettől függően – mindkettő;
5. „Európai Versenyhatóságok Hálózata”: a hatóságoknak a nemzeti versenyhatóságok és a Bizottság alkotta hálózata, amely fórumot biztosít az EUMSZ 101. és 102. cikkének alkalmazásával és érvényesítésével kapcsolatos vitához és együttműködéshez;

6. „nemzeti versenyjog”: a nemzeti jog azon rendelkezései, amelyek döntően ugyanazt a célt szolgálják, mint az EUMSZ 101. és 102. cikke, és amelyeket az 1/2003/EK rendelet 3. cikkének (1) bekezdése értelmében az uniós versenyjoggal párhuzamosan ugyanazon ügyre alkalmaznak, valamint a nemzeti jog azon rendelkezései, amelyek döntően ugyanazt a célt szolgálják, mint az EUMSZ 101. és 102. cikke, és amelyeket ezen irányelv 31. cikkének (3) és (4) bekezdése vonatkozásában egyedüli jogalként alkalmaznak, kivéve a nemzeti jog azon rendelkezéseit, amelyek természetes személyekkel szemben büntetőjogi szankciókat írnak elő;
7. „nemzeti bíróság”: az EUMSZ 267. cikke szerinti tagállami bíróság;
8. „felülvizsgálati bíróság”: olyan nemzeti bíróság, amely hatáskörrel rendelkezik a nemzeti versenyhatóság határozatainak vagy az e határozatokról rendelkező ítéleteknek a rendes jogorvoslati eszközök útján történő felülvizsgálatára, függetlenül attól, hogy ez a bíróság rendelkezik-e hatáskörrel versenyjogi jogsértés megállapítására;
9. „jogérvényesítési eljárás”: az EUMSZ 101. vagy 102. cikkének alkalmazása céljából a versenyhatóság előtt folyó eljárás, amely addig tart, amíg nemzeti versenyhatóság esetében az ezen irányelv 10., 12. vagy 13. cikkében említett határozat meghozatalával, a Bizottság esetében pedig az 1/2003/EK rendelet 7., 9. vagy 10. cikke szerinti határozat meghozatalával az említett versenyhatóság le nem zárja az ilyen eljárást, vagy ki nem mondja, hogy részéről további intézkedés nem indokolt;

10. „vállalkozás”: az EUMSZ 101. és 102. cikkében említett gazdasági tevékenységet folytató jogalany, függetlenül annak jogállásától és finanszírozásának módjától;
11. „kartell”: két vagy több versenytárs közötti olyan megállapodás vagy összehangolt magatartás, amelynek célja a versenytársak piaci versenyben követett magatartásának koordinálása vagy a verseny releváns tényezőinek befolyásolása többek között – de nem kizárólagosan – olyan magatartás útján, mint a vételi vagy eladási árak vagy egyéb kereskedelmi feltételek – a szellemi tulajdonhoz fűződő jogokra vonatkozókat is ideértve – rögzítése vagy koordinálása, a termelési vagy értékesítési kvóták felosztása, a piac és a vásárlók felosztása, ideértve az ajánlattételben való összejátszást, az import- vagy exportkorlátozásokat vagy a más versenytársak elleni versenyellenes tevékenységeket;
12. „titkos kartell”: olyan kartell, amelynek létezését részben vagy teljesen elfedik;
13. „bírság alóli mentesség”: mentesség azon bírságok alól, amelyeket egyébként kiszabnának a vállalkozásra a titkos kartellben való részvételéért; e mentességet a vállalkozás annak fejében kapja, hogy együttműködik a versenyhatósággal az engedékenységi program keretében;
14. „a bírság csökkentése”: azon bírság összegének csökkentése, amelyet egyébként kiszabnának a vállalkozásra a titkos kartellben való részvételéért; e csökkentésben a vállalkozás annak fejében részesül, hogy együttműködik a versenyhatósággal az engedékenységi program keretében;

15. „engedékenység”: a bírság alóli mentesség és a bírság csökkentése;
16. „engedékenységi program”: az EUMSZ 101. cikkének vagy a nemzeti versenyjog megfelelő rendelkezésének az alkalmazásával kapcsolatos olyan program, amelynek alapján valamely titkos kartell résztvevője a kartellben részt vevő többi vállalkozástól függetlenül együttműködik a versenyhatósági vizsgálatban oly módon, hogy önként nyilatkozik a kartellről való tudomásáról és az abban játszott szerepéről, és ezért cserébe – határozattal vagy az eljárás megszüntetése útján – mentesül a kartellben való részvétele miatt megállapítandó bírság alól, vagy az ilyen bírságot vele szemben csökkentik;
17. „engedékenységi nyilatkozat”: egy vállalkozás vagy egy természetes személy által vagy nevében a versenyhatóság előtt önkéntesen tett szóbeli vagy írásbeli nyilatkozat vagy annak rögzített változata, amelyben az adott vállalkozás vagy természetes személy ismerteti, hogy tudomása van egy kartellről, és ismerteti az abban játszott szerepét, és amely nyilatkozat kifejezetten a versenyhatóság elé terjesztése érdekében készül azzal a céllal, hogy az engedékenységi program keretében a nyilatkozattevő a kartell miatt megállapítandó bírságok alól mentesüljön vagy az ilyen bírságokat vele szemben csökkentse; ide nem értve az olyan bizonyítékot, amely a jogérvényesítési eljárástól függetlenül létezik, akár a versenyhatóság ügyiratában, akár azon kívül lelhető fel, azaz az előzetesen létező információt;

18. „egyezségi nyilatkozat”: valamely vállalkozás által vagy nevében a versenyhatóság elé terjesztett önkéntes nyilatkozat, amelyben a vállalkozás elismeri az EUMSZ 101. vagy 102. cikkének vagy a nemzeti versenyjognak a megsértésében való részvételét és az ezen jogsértésért fennálló felelősségét, illetve lemond az ezen jogsértésben való részvételének és felelősségének a vitatásáról, és amely kifejezetten azzal a céllal készült, hogy a versenyhatóság számára lehetővé tegye az egyszerűsített vagy gyorsított eljárás alkalmazását;
19. „kérelmező”: az engedékenységi program keretében a bírságok alóli mentességért vagy a bírságok csökkentésért folyamodó vállalkozás;
20. „megkereső hatóság”: a 24., a 25., a 26., a 27. vagy a 28. cikkben említett kölcsönös segítségnyújtás iránti megkeresést benyújtó nemzeti versenyhatóság;
21. „megkeresett hatóság”: az a nemzeti versenyhatóság, amely kölcsönös segítségnyújtás iránti megkeresést kap, a 25., a 26., a 27. vagy a 28. cikkben említett segítségnyújtás iránti megkeresés esetén pedig az az illetékes közszer, amely elsődlegesen felelős az ilyen határozatoknak a nemzeti törvények, rendeletek és közigazgatási gyakorlat alapján történő végrehajtásáért;
22. „jogerős határozat”: olyan határozat, amely rendes jogorvoslat keretében nem vagy már nem vizsgálható felül.

- (2) Az EUMSZ 101. és 102. cikkének alkalmazására vagy megsértésére való, ezen irányelvben történő minden hivatkozást úgy kell értelmezni, hogy az a nemzeti versenyjog rendelkezéseinek ugyanarra az esetre történő párhuzamos alkalmazását is magában foglalja.

II. FEJEZET

ALAPVETŐ JOGOK

3. cikk

Biztosítékok

- (1) Az EUMSZ 101. vagy 102. cikkének megsértésével kapcsolatos eljárások során – ideértve az ezen irányelvben említett hatáskörök nemzeti versenyhatóságok általi gyakorlását is – tiszteletben kell tartani az uniós jog általános elveit és az Európai Unió Alapjogi Chartáját.
- (2) A tagállamok biztosítják, hogy az (1) bekezdésben említett hatáskörök gyakorlása során megfelelő biztosítékokat alkalmazzanak a vállalkozások védelemhez való joga – többek között a meghallgatáshoz való jog és a bíróság előtti hatékony jogorvoslathoz való jog – tekintetében.
- (3) A tagállamok biztosítják, hogy a nemzeti versenyhatóságok által indított jogérvényesítési eljárásokat észszerű időkereten belül folytassák le. A tagállamok biztosítják, hogy a nemzeti versenyhatóságok kifogásközlést fogadjanak el azt megelőzően, hogy ezen irányelv 10. cikkének megfelelően határozatot hoznának.

III. FEJEZET

FÜGGETLENSÉG ÉS ERŐFORRÁSOK

4. cikk

Függetlenség

- (1) Annak érdekében, hogy garantálják a nemzeti közigazgatási versenyhatóságok függetlenségét az EUMSZ 101. és 102. cikkének alkalmazása során, a tagállamok gondoskodnak arról, hogy az említett hatóságok pártatlanul és az említett rendelkezések hatékony és egységes alkalmazása érdekében, az arányos elszámoltathatósági követelményeknek megfelelően, valamint az Európai Versenyhatóságok Hálózatába tartozó versenyhatóságok közötti szoros együttműködés sérelme nélkül lássák el a feladataikat és gyakorolják a hatásköreiket.
- (2) Ezen belül a tagállamok gondoskodnak legalább arról, hogy azok az alkalmazottak és azok a személyek, akik a nemzeti közigazgatási versenyhatóságokon belül az ezen irányelv 10–13. és 16. cikkében meghatározott hatáskörök gyakorlása során döntéseket hoznak:
 - a) politikai és egyéb külső befolyástól függetlenül képesek legyenek ellátni az EUMSZ 101. és 102. cikkének alkalmazásával kapcsolatos feladataikat és gyakorolni az ezzel kapcsolatos hatásköreiket;

- b) az EUMSZ 101. és 102. cikkének alkalmazásával kapcsolatos feladataik ellátása és hatásköreik gyakorlása során egyetlen kormánytól vagy más köz- vagy magánszervezettől se kérjenek vagy fogadjanak el utasításokat, a tagállamok kormányai azon jogának sérelme nélkül, hogy adott esetben az ágazati vizsgálatokhoz vagy konkrét jogérvényesítési eljárásokhoz nem kapcsolódó, általános szakpolitikai előírásokat határozzanak meg; és
 - c) tartózkodjanak minden olyan fellépéstől, amely összeegyeztethetetlen az EUMSZ 101. és 102. cikkének alkalmazásával kapcsolatos feladataik ellátásával és/vagy hatásköreik gyakorlásával, és vonatkozzanak rájuk olyan eljárások, amelyek biztosítják, hogy hivataluk megszűnését követően észszerű ideig nem foglalkozhatnak olyan jogérvényesítési eljárásokkal, amelyek összeférhetetlenséghez vezethetnek.
- (3) Azok a személyek, akik a nemzeti közigazgatási versenyhatóságokon belül az ezen irányelv 10.–13. és 16. cikkében meghatározott hatáskörök gyakorlása során döntéseket hoznak, nem bocsáthatók el ezen hatóságoktól olyan okokra való hivatkozással, hogy az EUMSZ 101. és 102. cikkének az ezen irányelv 5. cikkének (2) bekezdésében említettek szerinti alkalmazása során megfelelően látják el feladataikat és gyakorolják hatásköreiket. Az említett személyek csak akkor menthetők fel, ha már nem teljesítik a feladataik ellátásához szükséges feltételeket, vagy ha a nemzeti jog értelmében súlyos kötelezettségszegés elkövetése miatt mondták ki őket bűnösnek. A nemzeti jogban előzetesen meg kell határozni a feladataik ellátásához szükséges feltételeket és azt, hogy mi minősül súlyos kötelezettségszegésnek, figyelembe véve a hatékony jogérvényesítés biztosításának szükségességét.

- (4) A tagállamok biztosítják, hogy nemzeti közigazgatási versenyhatóságok döntéshozó szerveinek tagjait a nemzeti jogban előre meghatározott, egyértelmű és átlátható eljárások keretében kell kiválasztani, alkalmazni, illetve kinevezni.
- (5) A nemzeti közigazgatási versenyhatóságoknak hatáskörrel kell rendelkezniük arra, hogy az ezen irányelv 5. cikkének (2) bekezdésében említett, az EUMSZ 101. és 102. cikkének alkalmazásával kapcsolatos feladataik elvégzésére vonatkozó prioritásokat határozzanak meg. Amennyiben a nemzeti közigazgatási versenyhatóságok kötelesek hivatalos panaszokat elbírálni, e hatóságoknak hatáskörrel kell rendelkezniük arra, hogy az említett panaszokat azzal az indokkal utasítsák el, hogy azokat nem tekintik jogérvényesítési prioritásnak. Ez nem sérti a nemzeti közigazgatási versenyhatóságok azon hatáskörét, hogy a nemzeti jog által meghatározott egyéb okokból utasítsanak el panaszokat.

5. cikk

Erőforrások

- (1) A tagállamok gondoskodnak legalább arról, hogy a nemzeti versenyhatóságok rendelkezzenek az EUMSZ 101. és 102. cikkének alkalmazásához kapcsolódó, az e cikk (2) bekezdésében meghatározott feladataik és hatásköreik hatékony gyakorlásához szükséges megfelelő számú képzett alkalmazottal és megfelelő pénzügyi, technikai és technológiai erőforrással.

- (2) Az (1) bekezdés alkalmazásában a nemzeti versenyhatóságoknak képeseknek kell lenniük legalább arra, hogy az EUMSZ 101. és 102. cikkének érvényesítése érdekében vizsgálatokat folytassanak le; az említett rendelkezéseket alkalmazó határozatokat fogadjanak el az 1/2003/EK rendelet 5. cikke alapján; valamint az EUMSZ 101. és 102. cikke hatékony és egységes alkalmazásának biztosítása érdekében szorosan együttműködjenek az Európai Versenyhatóságok Hálózatán belül. A nemzeti jogban előírt mértékben a nemzeti versenyhatóságoknak képeseknek kell lenniük arra is, hogy adott esetben közintézmények és -szervek részére tanácsadást biztosítsanak olyan jogalkotási, szabályozási és közigazgatási intézkedésekkel kapcsolatban, amelyek hatással lehetnek a belső piacon zajló versenyre, továbbá képeseknek kell lenniük arra, hogy előmozdítsák a nyilvánosságnak az EUMSZ 101. és 102. cikkével kapcsolatos tájékozottságát.
- (3) A nemzeti költségvetési szabályok és eljárások sérelme nélkül a tagállamok gondoskodnak arról, hogy a nemzeti versenyhatóságok a (2) bekezdésben meghatározott feladataik ellátása céljából önállóságot kapjanak a kiutalt költségvetésük felhasználását illetően.
- (4) A tagállamok gondoskodnak arról, hogy a nemzeti közigazgatási versenyhatóságok időszakos jelentéseket nyújtsanak be tevékenységükről és erőforrásaikról valamely kormányzati vagy parlamenti szerv számára. A tagállamok biztosítják, hogy e jelentések információkat tartsanak a döntéshozó testület tagjainak kinevezéséről és felmentéséről, az adott évben kiutalt források összegéről, valamint az ezen összegben az előző évekhez képest bekövetkező bármely változásról. Ezeket a jelentéseket nyilvánosan hozzáférhetővé kell tenni.

IV. FEJEZET

HATÁSKÖRÖK

6. cikk

Az üzleti helyiségek helyszíni vizsgálatára vonatkozó hatáskör

- (1) A tagállamok biztosítják, hogy a nemzeti közigazgatási versenyhatóságok a vállalkozásoknál és a vállalkozások társulásainál el tudják végezni az EUMSZ 101. és 102. cikkének alkalmazásához szükséges valamennyi előre be nem jelentett helyszíni vizsgálatot. A tagállamok gondoskodnak arról, hogy a nemzeti versenyhatóságok által az említett vizsgálatok elvégzésére felhatalmazott vagy kijelölt tisztviselők és más kísérő személyek legalább az alábbi jogosultságokkal rendelkezzenek:
- a) a vállalkozások és a vállalkozások társulásainak bármely helyiségébe, területére és szállítóeszközére történő belépés;
 - b) az üzleti tevékenységhez kapcsolódó üzleti könyvek és feljegyzések ellenőrzése, függetlenül attól, hogy azokat milyen adathordozón tárolják; valamint jogosultak az említett személyeket fel kell jogosítani minden olyan információhoz való hozzáférésre, amely a helyszíni vizsgálat tárgyát képező szervezet számára hozzáférhető;
 - c) másolatok vagy kivonatok készítése vagy megszerzése az említett üzleti könyvekből vagy feljegyzésekből származó bármilyen formában, és amennyiben indokoltnak tűnik, a vizsgálat információk megszerzése érdekében történő folytatása, valamint a másolatok vagy kivonatok kiválasztása a nemzeti versenyhatóságok helyiségeiben vagy bármely más kijelölt helyiségben;

- d) a helyszíni vizsgálat idejére és az ahhoz szükséges mértékben bármely üzleti helység, üzleti könyv vagy feljegyzés zár alá helyezése;
 - e) a vállalkozásnak vagy a vállalkozások társulásának bármely képviselőjétől vagy személyzetének bármely tagjától a vizsgálat tárgyára és céljára vonatkozó tényekkel és dokumentumokkal kapcsolatos magyarázat kérése, és az adott válasz rögzítése.
- (2) A tagállamok biztosítják, hogy a vállalkozások és a vállalkozások társulásai kötelesek legyenek alávetni magukat az (1) bekezdésben említett helyszíni vizsgálatoknak. A tagállamok biztosítják továbbá, hogy amennyiben egy vállalkozás vagy egy vállalkozások társulása akadályozza a nemzeti közigazgatási versenyhatóság által elrendelt és/vagy nemzeti igazságügyi hatóság által engedélyezett helyszíni vizsgálatot, a nemzeti versenyhatóságok a vizsgálat elvégzésének lehetővé tétele érdekében igénybe vehetik a rendőrség vagy azzal egyenértékű bűnüldöző hatóság szükséges mértékű segítségét. Az említett segítség biztosítási intézkedésként is igénybe vehető.
- (3) Ez a cikk nem sérti a nemzeti jogban foglalt azon követelményeket, amelyek a nemzeti igazságügyi hatóságnak az említett vizsgálatok elvégzésére való előzetes felhatalmazására vonatkoznak.

7. cikk

Más helyiségek helyszíni vizsgálatára vonatkozó hatáskör

- (1) A tagállamok biztosítják, hogy amennyiben megalapozott gyanú áll fenn arra vonatkozóan, hogy az ezen irányelv 6. cikke (1) bekezdésének a) pontjában említetteken kívüli egyéb helyiségekben, területen vagy szállítóeszközön, beleértve a vállalkozások vagy a vállalkozások társulásai igazgatóinak, vezetőinek és személyzete egyéb tagjainak otthonait, az EUMSZ 101. cikke vagy 102. cikke megsértésének bizonyítása szempontjából releváns üzleti könyveket vagy más, a vizsgálat tárgyát képező feljegyzéseket tartanak, a nemzeti közigazgatási versenyhatóságok az ilyen helyiségekben, területen és szállítóeszközökön előre be nem jelentett helyszíni vizsgálatokat végezhetnek.
- (2) Az ilyen vizsgálatok nem végezhetők el valamely nemzeti igazságügyi hatóság előzetes engedélye nélkül.
- (3) A tagállamok biztosítják, hogy a nemzeti versenyhatóságok által az e cikk (1) bekezdése szerinti vizsgálat elvégzésére felhatalmazott vagy kijelölt tisztviselők és más kísérő személyek minimálisan a 6. cikk (1) bekezdésének a), b) és c) pontjában, valamint a 6. cikk (2) bekezdésében meghatározott hatáskörökkel rendelkezzenek.

8. cikk
Információkérés

A tagállamok biztosítják, hogy a nemzeti közigazgatási versenyhatóságok előírassák a vállalkozások és a vállalkozások társulásai számára, hogy meghatározott és észszerű határidőn belül bocsássanak rendelkezésre az EUMSZ 101. és 102. cikkének alkalmazásához szükséges minden információt. Az ilyen információkéréseknek arányosaknak kell lenniük, és nem kötelezhetik az információkérés címzettjét annak bevallására, hogy megsértette az EUMSZ 101. és 102. cikkét. A szükséges összes információ rendelkezésre bocsátásának a kötelezettsége az ilyen vállalkozás vagy vállalkozások társulásai számára hozzáférhető információkra terjedhet ki. A nemzeti versenyhatóságokat fel kell hatalmazni arra is, hogy bármely más természetes vagy jogi személy számára előírják, hogy meghatározott és észszerű határidőn belül szolgáltatson olyan információkat, amelyek az EUMSZ 101. és 102. cikkének alkalmazása szempontjából relevánsak lehetnek.

9. cikk
Meghallgatás

A tagállamok biztosítják, hogy a nemzeti közigazgatási versenyhatóságok felhatalmazással rendelkezzenek minimálisan arra, hogy meghallgatásra beidézzék a vállalkozások vagy a vállalkozások társulásai vagy más jogi személyek képviselőit vagy azon természetes személyeket, amely képviselők vagy személyek az EUMSZ 101. és 102. cikkének alkalmazása szempontjából releváns információk birtokában lehetnek.

10. cikk

Jogsértés megállapítása és megszüntetése

- (1) A tagállamok biztosítják, hogy amennyiben a nemzeti versenyhatóságok megállapítják az EUMSZ 101. vagy 102. cikkének megsértését, úgy határozat útján kötelezhessék az érintett vállalkozásokat és vállalkozások társulásait a szóban forgó jogsértés megszüntetésére. E célból az elkövetett jogsértéssel arányos és a jogsértés tényleges megszüntetéséhez szükséges, magatartásra vonatkozó vagy szerkezeti korrekciós intézkedéseket írhatnak elő. Abban az esetben, ha két azonos mértékben hatékony korrekciós intézkedés is szóba jöhet, a nemzeti versenyhatóságoknak – az arányosság elvével összhangban – azt a korrekciós intézkedést kell választaniuk, amely a legkevésbé megterhelő a vállalkozás számára.

A tagállamok biztosítják, hogy a nemzeti versenyhatóságok jogosultak legyenek arra, hogy az EUMSZ 101. és 102. cikkének múltbeli megsértését is megállapíthassák.

- (2) Amennyiben a nemzeti versenyhatóságok – miután az 1/2003/EK rendelet 11. cikkének (3) bekezdése értelmében értesítették a Bizottságot – úgy határoznak, hogy nem megalapozott a jogérvényesítési eljárás folytatása, és az említett eljárás eredményeképpen lezárják az eljárást, a tagállamok biztosítják, hogy az említett nemzeti versenyhatóságok erről értesítsék a Bizottságot.

11. cikk

Ideiglenes intézkedések

- (1) A tagállamok biztosítják, hogy legalább azokban a sürgős esetekben, amikor fennáll a verseny súlyos és helyrehozhatatlan sérülésének a kockázata, valamint az EUMSZ 101. vagy 102. cikkét érintő, *prima facie* megállapított jogsértés alapján a nemzeti versenyhatóságok jogosultak legyenek saját kezdeményezésük alapján hozott határozat útján a vállalkozásokra és a vállalkozások társulásaira vonatkozó ideiglenes intézkedésekről rendelkezni. Az ilyen határozatnak arányosnak kell lennie, és azt vagy meghatározott – szükséges és helyénvaló esetben megújítható – időtartam alatt vagy a végső határozat meghozataláig kell alkalmazni. Az nemzeti versenyhatóságok tájékoztatják az Európai Versenyhatóságok Hálózatát az említett ideiglenes intézkedések elrendeléséről.
- (2) A tagállamok biztosítják, hogy az (1) bekezdésben említett ideiglenes intézkedések jogszerűségét – többek között arányosságát – gyorsított fellebbezési eljárások keretében felül lehessen vizsgálni.

12. cikk

Kötelezettségvállalások

- (1) A tagállamok biztosítják, hogy a nemzeti versenyhatóságok az EUMSZ 101. vagy 102. cikke megsértésének megszüntetését elrendelő határozat elfogadása céljából indított jogérvényesítési eljárások során, a piaci szereplők véleményének hivatalos vagy nem hivatalos kikérése után, határozat útján kötelező erejűvé tehessék a vállalkozások vagy a vállalkozások társulásai által tett kötelezettségvállalásokat, amennyiben a szóban forgó kötelezettségvállalások orvosolják a nemzeti versenyhatóságok által kifejezett aggályokat. Az ilyen határozat határozott időre fogadható el, és azt mondja ki, hogy az érintett nemzeti versenyhatóság részéről semmilyen további intézkedés nem indokolt.
- (2) A tagállamok biztosítják, hogy a nemzeti versenyhatóságok tényleges hatáskörökkel rendelkezzenek az (1) bekezdésben említett kötelezettségvállalások teljesítésének ellenőrzéséhez.
- (3) A tagállamok biztosítják, hogy a nemzeti versenyhatóságoknak módjukban álljon újból megnyitni a jogérvényesítési eljárásokat, amennyiben érdemi változás következett be az (1) bekezdésben említett határozat alapját képező tényekben, ha a vállalkozások vagy a vállalkozások társulásai a kötelezettségvállalásaikkal ellentétes módon járnak el, vagy ha az (1) bekezdésben említett határozat a felek által nyújtott olyan információkon alapult, amelyek hiányosak, helytelenek vagy félrevezetőek voltak.

V. FEJEZET

BÍRSÁGOK ÉS KÉNYSZERÍTŐ BÍRSÁGOK

13. cikk

A vállalkozásokra és a vállalkozások társulásaira kiszabható bírságok

- (1) A tagállamok biztosítják vagy azt, hogy a nemzeti közigazgatási versenyhatóságok saját jogérvényesítési eljárásaik keretében hozott határozattal hatékony, arányos és visszatartó erejű bírságokat szabhassanak ki a vállalkozásokra és a vállalkozások társulásaira, vagy azt, hogy a nemzeti közigazgatási versenyhatóságoknak lehetőségük legyen nem büntetőjogi bírósági eljárás keretében ilyen bírságok kiszabását indítványozni, amennyiben a vállalkozások vagy a vállalkozások társulásai szándékosan vagy gondatlanságból megsértik az EUMSZ 101. vagy 102. cikkét.
- (2) A tagállamok biztosítják minimálisan vagy azt, hogy a nemzeti közigazgatási versenyhatóságok saját jogérvényesítési eljárásaik keretében hozott határozattal hatékony, arányos és visszatartó erejű bírságokat szabhassanak ki a vállalkozásokra és a vállalkozások társulásaira, vagy azt, hogy a nemzeti közigazgatási versenyhatóságoknak lehetőségük legyen nem büntetőjogi bírósági eljárás keretében ilyen bírságok kiszabását indítványozni. A nemzeti közigazgatási versenyhatóságok az ilyen bírságokat a vállalkozások és a vállalkozások társulásai teljes világszintű forgalmával arányosan határozzák meg, amennyiben szándékosan vagy gondatlanságból:
 - a) a vállalkozások vagy a vállalkozások társulásai nem vetik alá magukat a 6. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálatnak;
 - b) feltörték a nemzeti versenyhatóságok által meghatalmazott vagy kinevezett tisztviselők vagy kísérő személyek által a 6. cikk (1) bekezdése d) pontjának megfelelően felhelyezett zárat;

- c) a 6. cikk (1) bekezdésének e) pontjában említett valamely kérdésre a vállalkozások vagy a vállalkozások társulásai téves, félrevezető választ adnak, elmulasztják vagy elutasítják teljes válasz megadását;
 - d) a vállalkozások vagy a vállalkozások társulásai a 8. cikkben említett valamely kérésre adott válaszban helytelen, hiányos vagy félrevezető információt szolgáltatnak, vagy a meghatározott határidőn belül nem szolgáltatnak információt;
 - e) a vállalkozások vagy a vállalkozások társulásai nem jelennek meg a 9. cikkben említett meghallgatáson;
 - f) a vállalkozások vagy a vállalkozások társulásai nem tesznek eleget a 10., a 11. és a 12. cikkben említett határozatnak.
- (3) A tagállamok biztosítják, hogy az (1) és a (2) bekezdésben említett eljárások lehetővé tegyék hatékony, arányos és visszatartó erejű bírságok kiszabását.
- (4) Ez a cikk nem sérti a büntetőjogi bírósági eljárás keretében szankciók kiszabását lehetővé tevő nemzeti jogszabályokat, amennyiben az ilyen jogszabályok alkalmazása nem befolyásolja az EUMSZ 101. és 102. cikkének hatékony és egységes érvényesítését.
- (5) A tagállamok biztosítják, hogy az anyavállalatokra, valamint a vállalkozások jogutódaira és gazdasági utódaira vonatkozó bírság megállapítása céljából a vállalkozás fogalmát alkalmazzák.

14. cikk

A bírság összegének kiszámítása

- (1) A tagállamok biztosítják, hogy a nemzeti versenyhatóságok az EUMSZ 101. cikkének vagy 102. cikkének megsértése miatti bírság összegének meghatározása során egyaránt figyelembe vegyék a jogsértés súlyosságát és időtartamát.
- (2) A tagállamok biztosítják, hogy a nemzeti versenyhatóságok az EUMSZ 101. cikkének vagy 102. cikkének megsértése miatt kiszabandó bírság összegének meghatározásakor a 2014/104/EU irányelv 18. cikkének (3) bekezdésével összhangban figyelembe vehessék az önkéntes vitarendezés eredményeképpen fizetett kártérítést.
- (3) A tagállamok biztosítják, hogy amennyiben egy vállalkozások társulására a tagok forgalmának figyelembevételével szabnak ki bírságot az EUMSZ 101. cikkének vagy 102. cikkének megsértése miatt, és a társulás nem fizetőképese, a társulás köteles legyen a bírság összegének fedezése érdekében tagjaitól hozzájárulást kérni.

- (4) A tagállamok biztosítják, hogy amennyiben a nemzeti versenyhatóságok által meghatározott határidőn belül nem történt meg a (3) bekezdésben említett hozzájárulás teljes összegének a vállalkozások társulása részére való megfizetése, a nemzeti versenyhatóságok követelhessék a bírság megfizetését közvetlenül bármelyik olyan vállalkozástól, amelynek képviselői a társulás döntéshozó testületeinek tagjai voltak. Amennyiben szükséges a bírság teljes körű megfizetésének biztosítása, miután a nemzeti versenyhatóságok a bírság megfizetésére kötelezték az említett vállalkozásokat, követelhetik a bírság fennmaradó összegének a megfizetését a társulás bármelyik olyan tagjától is, amely azon a piacon folytatott tevékenységet, amelyen a jogsértés történt. Az e bekezdés szerinti kifizetés azonban nem követelhető olyan vállalkozásoktól, amelyek bizonyítják, hogy a társulás jogsértő döntését nem hajtották végre, és vagy nem volt tudomásuk annak létezéséről, vagy attól aktívan távol tartották magukat a vizsgálat megkezdése előtt.

15. cikk

A bírság maximális összege

- (1) A tagállamok biztosítják, hogy a nemzeti versenyhatóságok által az EUMSZ 101. vagy 102. cikkének megsértésében részt vevő egyes vállalkozásokra vagy vállalkozások társulásaira kiszabható bírság maximális összegét legalább a vállalkozás vagy a vállalkozás társulása által a 13. cikk (1) bekezdésében említett határozatot megelőző üzleti évben elért teljes világszintű forgalom 10 %-ában állapíthassák meg.
- (2) Amennyiben a vállalkozások társulásai által elkövetett jogsértés a tagok tevékenységéhez kapcsolódik, a bírság maximális összege nem lehet alacsonyabb a társulás jogsértése által érintett piacon tevékenységet folytató egyes tagok teljes világszintű forgalmának 10 %-ánál. Az egyes vállalkozásoknak a bírság megfizetése tekintetében fennálló pénzügyi felelőssége azonban nem haladhatja meg az (1) bekezdésnek megfelelően meghatározott maximális összeget.

16. cikk
Kényszerítő bírságok

- (1) A tagállamok biztosítják, hogy a nemzeti közigazgatási versenyhatóságok határozat útján hatékony, arányos és visszatartó erejű kényszerítő bírságokat szabhassanak ki a vállalkozásokkal és a vállalkozások társulásaival szemben. Az ilyen kényszerítő bírságokat az említett vállalkozásoknak és a vállalkozások társulásainak a megelőző üzleti évben naponta elért átlagos napi teljes világszintű forgalmuk arányában kell meghatározni, és azt az említett határozatban megjelölt időponttól kell számítani annak érdekében, hogy az említett vállalkozásokat és a vállalkozások társulásait legalább a következők megtételére bírják rá:
- a) teljes körű és pontos információk szolgáltatása a 8. cikkben említett kérelemre adott válaszukban;
 - b) a 9. cikkben említett meghallgatáson való megjelenés.
- (2) A tagállamok biztosítják, hogy a nemzeti versenyhatóságok határozat útján hatékony, arányos és visszatartó erejű kényszerítő bírságokat szabhassanak ki a vállalkozásokkal és a vállalkozások társulásaival szemben. Az ilyen kényszerítő bírságokat az említett vállalkozásoknak és a vállalkozások társulásainak a megelőző üzleti évben naponta elért átlagos napi teljes világszintű forgalmuk arányában kell meghatározni, és azt az említett határozatban megjelölt időponttól kell számítani annak érdekében, hogy az említett vállalkozásokat és a vállalkozások társulásait legalább a következők megtételére bírják rá:
- a) alávetik magukat a 6. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálatnak;
 - b) eleget tesznek a 10., a 11. és a 12. cikkben említett határozatnak.

VI. FEJEZET

TITKOS KARTELLEKRE VONATKOZÓ ENGEDÉKENYSÉGI PROGRAMOK

17. cikk

Bírság alóli mentesség

- (1) A tagállamok biztosítják, hogy a nemzeti versenyhatóságok olyan engedékenységi programokat vezessenek be, amelyek lehetővé teszik számukra, hogy bírság alóli mentességet biztosítsanak a vállalkozások számára arra az esetre, ha felfedik titkos kartellekben való részvételüket. Ez nem akadályozza a nemzeti versenyhatóságokat abban, hogy a titkos kartellekre vonatkozótól eltérő jogsértések elkövetése tekintetében vagy a természetes személyek számára bírságok alóli mentességet biztosító engedékenységi programokkal rendelkezzenek.
- (2) A tagállamok biztosítják, hogy bírság alóli mentességet csak abban az esetben biztosítsanak, ha a kérelmező:
 - a) teljesíti a 19. cikkben megállapított feltételeket;
 - b) felfedi részvételét valamely titkos kartellben; és

- c) elsőként nyújt be olyan bizonyítékot, amely:
- i. abban az időpontban, amikor a nemzeti versenyhatóság megkapja a kérelmet, lehetővé teszi a nemzeti versenyhatóság számára, hogy a titkos kartellel kapcsolatban célzott vizsgálatot végezzen, feltéve, hogy a nemzeti versenyhatóságnak még nem volt a birtokában elegendő bizonyíték ilyen vizsgálat elvégzéséhez, vagy nem került korábban sor ilyen vizsgálat elvégzésére; vagy
 - ii. a nemzeti versenyhatóság álláspontja szerint elégséges a számára ahhoz, hogy megállapítson egy az engedékenységi program hatálya alá tartozó jogsértést, feltéve, hogy a hatóságnak még nem volt a birtokában elegendő bizonyíték az ilyen jogsértés megállapításához, valamint hogy korábban egyetlen másik vállalkozás sem vált jogosulttá az i. alpont szerinti bírság alóli mentességre az adott titkos kartell tekintetében.
- (3) A tagállamok biztosítják, hogy valamennyi vállalkozás jogosult legyen bírság alóli mentességre, kivéve azokat, amelyek tevékenyen kényszerítettek más vállalkozásokat arra, hogy valamely titkos kartellhez csatlakozzanak, vagy abban résztvevők maradjanak.
- (4) A tagállamok biztosítják, hogy a nemzeti versenyhatóságok értesítsék a kérelmezőket arról, hogy bírság alóli feltételes mentességet kaptak-e. A kérelmezők kérhetik, hogy a nemzeti versenyhatóság írásban értesítse őket a kérelmük eredményéről. Amennyiben a nemzeti versenyhatóság elutasítja a bírság alóli mentességért folyamodó kérelmet, az érintett kérelmező kérheti az említett nemzeti versenyhatóságot, hogy vizsgálja meg a bírság csökkentésére irányuló kérelmét.

18. cikk

A bírság csökkentése

- (1) A tagállamok biztosítják, hogy a nemzeti versenyhatóságok olyan engedékenységi programokat vezessenek be, amelyek lehetővé teszik számukra a bírság csökkentését olyan vállalkozások esetében, amelyek nem teljesítik a bírság alóli mentességhez szükséges feltételeket. Ez nem akadályozza a nemzeti versenyhatóságokat abban, hogy a titkos kartellekre vonatkozótól eltérő jogsértések elkövetése tekintetében vagy a természetes személyek számára bírságok alóli mentességet biztosító engedékenységi programokkal rendelkezzenek.
- (2) A tagállamok biztosítják, hogy a bírság csökkentésére csak akkor kerüljön sor, ha a kérelmező:
 - a) teljesíti a 19. cikkben megállapított feltételeket;
 - b) felfedi a titkos kartellben való részvételét; és
 - c) olyan, a feltételezett titkos kartellre vonatkozó bizonyítékokat bocsát rendelkezésre, amelyek – a kérelem benyújtásának időpontjában már a nemzeti versenyhatóság birtokában lévő bizonyítékokhoz képest – jelentős mértékű új információt képviselnek az engedékenységi program hatálya alá tartozó jogsértés bizonyítása céljából.
- (3) Amennyiben a kérelmező olyan döntő bizonyítékot nyújt be, amelyet a nemzeti versenyhatóság olyan további tények bizonyítására használ fel, amelyek a bírságok összegének növekedéséhez vezetnek azon bírságokhoz képest, amelyeket a titkos kartell résztvevőivel szemben egyébként megállapítottak volna, a tagállamok biztosítják, hogy a nemzeti versenyhatóság ne vegyen figyelembe ilyen további tényeket az azon bírságcsökkentést kérelmező esetében kiszabandó bírság megállapításakor, amely a szóban forgó bizonyítékot szolgáltatta.

19. cikk

Az engedékenység általános feltételei

A tagállamok biztosítják, hogy a kérelmezőnek az alábbi feltételeket kelljen teljesítenie ahhoz, hogy titkos kartellekben való részvétel tekintetében jogosulttá váljon engedékenységre:

- a) a feltételezett titkos kartellben való részvételét legkésőbb az engedékenység iránti kérelem benyújtását követően azonnal megszüntette, kivéve azt a tevékenységet, amely az illetékes nemzeti versenyhatóság véleménye szerint a vizsgálat integritásának megőrzéséhez ésszerűen szükséges;
- b) a kérelem benyújtásának időpontjától kezdve valódián, teljes mértékben, folyamatosan és gyorsan együttműködik a nemzeti versenyhatósággal mindaddig, amíg a hatóság a jogérvényesítési eljárását a vizsgálat alatt álló összes féllel szemben határozat elfogadásával vagy egyéb módon le nem zárta; az ilyen jellegű együttműködés a következőket foglalja magában:
 - i. a kérelmező haladéktalanul ellátja a nemzeti versenyhatóságot a feltételezett titkos kartellel kapcsolatos minden lényeges információval és bizonyítékkal, amely a birtokába kerül vagy számára hozzáférhető, különös tekintettel a következőkre:
 - a kérelmező neve és címe,
 - a feltételezett titkos kartellben részt vevő vagy korábban részt vett összes egyéb vállalkozás neve,

- a feltételezett titkos kartell részletes leírása az érintett termékek, az érintett területek, a feltételezett titkos kartell tevékenysége időtartamának és jellegének megadásával,
 - bármely más versenyhatósághoz vagy harmadik országok versenyhatóságaihoz a feltételezett titkos kartellre vonatkozóan benyújtott vagy esetlegesen benyújtandó bármilyen, engedékenységi iránti kérelemre vonatkozó információ;
- ii. továbbra is a nemzeti versenyhatóság rendelkezésére áll bármely olyan kérés megválaszolása céljából, amely hozzájárulhat a tényállás megállapításához;
- iii. biztosítja, hogy az igazgatók, a vezetők és a személyzet egyéb tagjai meghallgatás céljából a nemzeti versenyhatóság rendelkezésére álljanak, és észszerű erőfeszítéseket tesz annak érdekében, hogy a korábbi igazgatók, vezetők és a személyzet egyéb korábbi tagjai meghallgatás céljából a nemzeti versenyhatóság rendelkezésére álljanak;
- iv. tartózkodik a vonatkozó információk vagy bizonyítékok megsemmisítésétől, megamisításától vagy elrejtésétől; és
- v. eltérő megállapodás hiányában nem hozza nyilvánosságra engedékenységi iránti kérelmének tényét vagy annak tartalmát azt megelőzően, hogy a nemzeti versenyhatóság közölte volna kifogásait a jogérvényesítési eljárásban; valamint
- c) a nemzeti versenyhatósághoz történő engedékenységi iránti kérelem benyújtásának a mérlegelése során tartózkodott a következők megtételétől:
- i. a feltételezett kartellre vonatkozó bizonyítékok megsemmisítése, megamisítása, vagy elrejtése; vagy

- ii. a kérelem mérlegelése tényének vagy a mérlegelt kérelem tartalmának nyilvánosságra hozatala, kivéve, ha a nyilvánosságra hozatal más versenyhatóság vagy harmadik országok versenyhatóságai számára történt.

20. cikk

Az engedékenységi nyilatkozatok formája

- (1) A tagállamok biztosítják, hogy a kérelmezők a teljes körű kérelmekkel vagy a nem végleges előzetes kérelmekkel kapcsolatos engedékenységi nyilatkozatokat benyújthassák írásban, és hogy a nemzeti versenyhatóságok egyúttal rendelkezzenek olyan rendszerrel, amely lehetővé teszi számukra, hogy az ilyen nyilatkozatokat szóban vagy más olyan formában is elfogadhassák, amely lehetővé teszi, hogy a kérelmezőknek ne kelljen a birtokukban, megőrzésük vagy ellenőrzésük alatt tartaniuk az ilyen benyújtott nyilatkozatokat.
- (2) A nemzeti versenyhatóságoknak a kérelmező kérésére igazolást kell adniuk a teljes körű vagy a nem végleges előzetes engedékenységi kérelmek kézhezvételéről, feltüntetve a kézhezvétel napját és időpontját.
- (3) A kérelmezők számára lehetővé kell tenni, hogy a teljes körű vagy a nem végleges előzetes engedékenység iránti kérelmekkel kapcsolatos nyilatkozatokat az érintett nemzeti versenyhatóság szerinti tagállam hivatalos nyelvén vagy hivatalos nyelveinek egyikén vagy az Unió egy másik olyan hivatalos nyelvén nyújtsák be, amelyről a nemzeti versenyhatóság és a kérelmező kétoldalúan megállapodik.

21. cikk

A bírság alóli mentesség iránti kérelmekre vonatkozó markerek

- (1) A tagállamok biztosítják, hogy azok a vállalkozások, amelyek bírság alóli mentesség iránti kérelmet terveznek benyújtani, amennyiben ezt kérelmezik, először felkerülhessenek az engedékenységi rangsorba a nemzeti versenyhatóság által egyedi alapon meghatározott időtartamra, annak érdekében, hogy összegyűjthessék a bírság alóli mentességre vonatkozó releváns bizonyítási küszöb teljesítéséhez szükséges információkat és bizonyítékokat.
- (2) A tagállamok biztosítják, hogy a nemzeti versenyhatóságok mérlegelési jogkörrel rendelkezzenek azt illetően, hogy eleget tesznek-e az (1) bekezdés szerinti kérelemnek.

Az ilyen kérelmet benyújtó vállalkozásnak információkat kell szolgáltatnia a nemzeti versenyhatóság részére, amennyiben azok a rendelkezésére állnak, például a következőkről:

- a) a kérelmező neve és címe;
- b) annak az aggálynak az alapja, amely a kérelmet eredményezte;
- c) a feltételezett titkos kartellben részt vevő vagy korábban részt vett összes egyéb vállalkozások nevei;
- d) az érintett termékek és területek;
- e) a feltételezett titkos kartell tevékenységének időtartama és jellege;

- f) a feltételezett titkos kartellre vonatkozóan bármely más versenyhatósághoz vagy harmadik országok versenyhatóságaihoz benyújtott vagy esetlegesen benyújtandó bármilyen, engedékenységi iránti kérelemre vonatkozó információ.
- (3) A tagállamok biztosítják, hogy a kérelmező által az (1) bekezdéssel összhangban meghatározott időtartamon belül szolgáltatott információkat és bizonyítékokat úgy tekintik, mint amelyeket az eredeti kérelem időpontjában nyújtottak be.
- (4) A kérelmezők számára lehetővé kell tenni, hogy az (1) bekezdés szerinti kérelmeket az érintett nemzeti versenyhatóság szerinti tagállam hivatalos nyelvén vagy hivatalos nyelveinek egyikén vagy az Unió egy másik olyan hivatalos nyelvén nyújtsák be, amelyről a nemzeti versenyhatóság és a kérelmező kétoldalúan megállapodik.
- (5) A tagállamok lehetővé tehetik azt is, hogy a bírságsökkentési kérelmet benyújtani kívánó vállalkozások először helyet igényeljenek az engedékenységi rangsorban.

22. cikk

Nem végleges előzetes kérelmek

- (1) A tagállamok biztosítják, hogy a nemzeti versenyhatóságok elfogadjanak nem végleges előzetes kérelmeket olyan kérelmezőktől, akik ugyanazon feltételezett titkos kartellel kapcsolatban marker iránti kérelem vagy teljes kérelem benyújtása révén engedékenységet folyamodtak a Bizottsághoz, amennyiben az említett kérelmek háromnál több tagállamra mint érintett területre terjednek ki.

- (2) A nem végleges előzetes kérelmeknek a következők mindegyikének a rövid leírásából kell állniuk:
- a) a kérelmező neve és címe;
 - b) a feltételezett titkos kartell többi résztvevőjének neve;
 - c) az érintett termékek és területek;
 - d) a feltételezett kartell tevékenységének időtartama és jellege;
 - e) azon tagállam(ok), ahol a feltételezett kartellre vonatkozó bizonyíték valószínűleg fellelhető; valamint
 - f) a feltételezett titkos kartellhez kapcsolódó, bármely más versenyhatóságokhoz vagy harmadik országok versenyhatóságaihoz benyújtott múltbeli vagy esetleges jövőbeli, engedékenység iránti kérelemre vonatkozó információk.
- (3) Amennyiben a Bizottság teljes körű kérelmet, a nemzeti versenyhatóságok pedig nem végleges előzetes kérelmet kapnak kézhez ugyanazon feltételezett kartellre vonatkozóan, addig, amíg egyértelművé nem válik, hogy a Bizottság egészében vagy részben fogja-e vizsgálni az ügyet, a Bizottság a kérelmező elsődleges kapcsolattartója mindenekelőtt abban az értelemben, hogy utasításokat kell adnia a kérelmezőnek arra vonatkozóan, hogy a kérelmező folytasson-e további belső vizsgálatot. Ebben az időszakban a Bizottság tájékoztatja a nemzeti versenyhatóságokat – azok kérésére – a helyzet állásáról.

A tagállamok biztosítják, hogy a nemzeti versenyhatóságok kizárólag a (2) bekezdésben meghatározott információkat illetően kérhessék a kérelmezőtől további pontosítások megadását azt megelőzően, hogy felszólítják a kérelmezőt az (5) bekezdés szerinti teljes körű kérelem benyújtására.

- (4) A tagállamok biztosítják, hogy azok a nemzeti versenyhatóságok, amelyek egy nem végleges előzetes kérelmet kapnak kézhez, ellenőrizzék, hogy ugyanazon feltételezett titkos kartellel kapcsolatban az ilyen kérelmek átvételének időpontjában kaptak-e már nem végleges előzetes kérelmet vagy teljes körű kérelmet egy másik kérelmezőtől. Ha a nemzeti versenyhatóság nem kapott ilyen kérelmet másik kérelmezőtől és úgy ítéli meg, hogy a nem végleges előzetes kérelem megfelel a (2) bekezdésben meghatározott követelményeknek, erről értesítenie kell a kérelmezőt.
- (5) A tagállamok biztosítják, hogy miután a Bizottság tájékoztatta az érintett nemzeti versenyhatóságokat arról, hogy nem áll szándékában egészében vagy részben vizsgálni az ügyet, a kérelmezők lehetőséget kapjanak arra, hogy teljes körű kérelmet nyújtsanak be az érintett nemzeti versenyhatósághoz. A nemzeti versenyhatóságok kizárólag rendkívüli körülmények fennállása esetén – amikor ez az ügyek elhatárolása vagy elosztása céljából feltétlenül szükséges – kérhetik a kérelmezőt a teljes körű kérelem benyújtására azt megelőzően, hogy a Bizottság arról értesítette az érintett nemzeti versenyhatóságot, hogy nem áll szándékában egészében vagy részben vizsgálni az ügyet. A nemzeti versenyhatóságoknak hatáskörrel kell rendelkezniük azon észszerű határidő meghatározására, ameddig a kérelmezőnek a teljes körű kérelmet be kell nyújtania a kapcsolódó bizonyítékokkal és információkkal együtt. Ez nem sérti a kérelmező jogát arra, hogy önkéntes alapon egy korábbi szakaszban teljes körű kérelmet nyújtson be.

- (6) A tagállamok biztosítják, hogy amennyiben a kérelmező a nemzeti versenyhatóság által meghatározott időtartamon belül az (5) bekezdésnek megfelelően teljes körű kérelmet nyújt be, úgy kell tekinteni, hogy a teljes körű kérelmet a nem végleges előzetes kérelem benyújtásának időpontjában nyújtották be, feltéve hogy a nem végleges előzetes kérelem ugyanarra/ugyanazokra az érintett termék(ek)re és terület(ek)re, valamint a feltételezett titkos kartell ugyanazon időtartamára vonatkozik, mint a Bizottsághoz benyújtott, engedékenységi iránti kérelem, amelynek naprakésszé tételére időközben sor kerülhetett.

23. cikk

A bírság alóli mentesség iránti kérelmek és a természetes személyekkel szembeni szankciók kölcsönhatása

- (1) A tagállamok biztosítják, hogy a versenyhatóságoknál bírság alóli mentességet kérelmezők aktuális és volt igazgatói, vezetői és személyzetük egyéb volt tagjai teljes körű védelemben részesüljenek a bírság alóli mentesség iránti kérelem hatálya alá tartozó titkos kartellben való részvételükkel kapcsolatban közigazgatási és nem büntetőjogi bírósági eljárásokban az olyan nemzeti jogszabályok megsértése miatt kiszabott szankciókkal szemben, amelyek céljai túlnyomórészt megegyeznek az EUMSZ 101. cikkének céljaival, amennyiben:
- a) az üggyel foglalkozó versenyhatósághoz a vállalkozás bírság alóli mentesség iránt benyújtott kérelme eleget tesz a 17. cikk (2) bekezdésének b) és c) pontjában foglalt követelményeknek;

- b) az említett aktuális és korábbi igazgatók, vezetők és a személyzet egyéb tagjai tevékenyen együttműködnek e tekintetben az üggyel foglalkozó versenyhatósággal; valamint
 - c) a vállalkozás bírság alóli mentesség iránti kérelme azt megelőzően került benyújtásra, hogy a tagállami versenyhatóság értesítette az említett aktuális és korábbi igazgatókat, vezetőket és a személyzet egyéb érintett tagjait az e bekezdésben említett szankciók kiszabásához vezető eljárásokról.
- (2) A tagállamok biztosítják, hogy a versenyhatóságoknál bírság alóli mentességet kérelmezők aktuális és korábbi igazgatói, vezetői és személyzetük egyéb volt tagjai védelemben részesüljenek a kérelem hatálya alá tartozó titkos kartellben való részvételükkel kapcsolatban a büntetőeljárásokban az olyan nemzeti jogszabályok megsértése miatt kiszabott szankciókkal szemben, amelyek céljai túlnyomórészt megegyeznek az EUMSZ 101. cikkének céljaival, ha teljesítik az (1) bekezdésben foglalt feltételeket és tevékenyen együttműködnek az illetékes bűnüldöző hatóságokkal. Ha az illetékes bűnüldöző hatóságokkal való együttműködés feltétele nem teljesül, az illetékes bűnüldöző hatóság lefolytathatja a vizsgálatot.

- (3) Annak érdekében, hogy biztosítsák a jogrendszerük meglévő alapelveinek való megfelelést, a tagállamok – a (2) bekezdéstől eltérve – rendelkezhetnek úgy, hogy az illetékes hatóságok mégis eltekinthessenek szankció kiszabásától, vagy csak olyan mértékben mérsékelhetik a büntetőeljárásokban kiszabott szankciót, amilyen mértékben az egyéneknek a titkos kartell felderítéséhez és kivizsgálásához nyújtott – a (2) bekezdésben említett – hozzájárulása meghaladja az említett egyének büntetőeljárás alá vonásához és/vagy szankcionálásához fűződő érdeket.
- (4) Annak lehetővé tétele érdekében, hogy az (1), a (2) és a (3) bekezdésben említett védelem több joghatóság érintettségével járó helyzetekben is érvényesüljön, a tagállamok előírják, hogy olyan esetekben, amikor az illetékes szankcionáló vagy bűnüldöző hatóság az ügyel foglalkozó versenyhatóság joghatóságától eltérő joghatóság alá tartozik, a közöttük szükséges kapcsolatokat az illetékes szankcionáló vagy bűnüldöző hatóság joghatósága szerinti nemzeti versenyhatóságnak kell biztosítania.
- (5) Ez a cikk nem sérti a versenyjog megsértése miatt kárt szenvedett sértettek azon jogát, hogy a 2014/104/EU irányelvnek megfelelően teljes kártérítést követeljenek az adott kárért.

VII. FEJEZET

KÖLCSÖNÖS SEGÍTSÉGNYÚJTÁS

24. cikk

Együttműködés a nemzeti versenyhatóságok között

- (1) Amikor a nemzeti közigazgatási versenyhatóságok más nemzeti versenyhatóságok nevében és költségére vizsgálatot végeznek vagy meghallgatást tartanak az 1/2003/EK rendelet 22. cikke alapján, a tagállamok biztosítják, hogy a megkereső nemzeti versenyhatóság által felhatalmazott vagy kinevezett tisztviselők és egyéb kísérő személyek a megkeresett nemzeti versenyhatóság tisztviselőinek felügyelete mellett részt vehessenek a vizsgálatban vagy a meghallgatáson, és a megkeresett nemzeti versenyhatóságot aktívan segíthessék a vizsgálat vagy a meghallgatás során, amikor a megkeresett nemzeti versenyhatóság gyakorolja az ezen irányelv 6., 7. és 9. cikkében említett hatásköröket.

- (2) A tagállamok biztosítják, hogy a nemzeti közigazgatási versenyhatóságok hatáskörrel rendelkezzenek arra, hogy a saját joghatóságuk területén – a nemzeti joguknak megfelelően – más nemzeti versenyhatóságok nevében és költségére gyakorolják az ezen irányelv 6–9. cikkében említett hatásköröket annak megállapítása céljából, hogy a vállalkozások vagy a vállalkozások társulásai elmulasztottak-e eleget tenni a megkereső nemzeti versenyhatóság által hozott – az ezen irányelv 6. és 8–12. cikkében említett – vizsgálati intézkedéseknek és határozatokban foglaltaknak. A megkereső és a megkeresett nemzeti versenyhatóságnak hatáskörrel kell rendelkeznie arra, hogy e célból információt cseréljen és bizonyítékként információt használjon fel, az 1/2003/EK rendelet 12. cikkében foglalt biztosítékokra is figyelemmel.

25. cikk

Az előzetes kifogások és más dokumentumok közlésére vonatkozó megkeresések

A megkereső hatóság által a tagállamában hatályban lévő szabályoknak megfelelően tett bármely egyéb közlés sérelme nélkül a tagállamok biztosítják, hogy a megkereső hatóság kérésére a megkeresett hatóság a megkereső hatóság nevében értesítse a címzettet:

- a) az EUMSZ 101. vagy 102. cikkének feltételezett megsértésével szembeni előzetes kifogásokról és az e cikkeket alkalmazó határozatokról;

- b) a jogérvényesítési eljárások összefüggésében elfogadott minden egyéb eljárási aktusról, amelyről a nemzeti jognak megfelelően értesítést kell tenni; valamint
- c) az EUMSZ 101. vagy 102. cikkének alkalmazásához kapcsolódó minden egyéb releváns dokumentumról, beleértve a bírságokat vagy kényszerítő bírságokat megállapító határozatok végrehajtására vonatkozó dokumentumokat is.

26. cikk

Bírságokat vagy kényszerítő bírságokat megállapító határozatok végrehajtására irányuló megkeresések

- (1) A tagállamok biztosítják, hogy a megkereső hatóság kérésére a megkeresett hatóság végrehajtsa a megkereső hatóság által a 13. és a 16. cikknek megfelelően elfogadott, bírságokat vagy kényszerítő bírságokat megállapító határozatokat. Ez csak abban az esetben alkalmazandó, ha a megkereső hatóság – miután észszerű erőfeszítéseket tett a saját joghatóságának a területén – meggyőződött arról, hogy az a vállalkozás vagy vállalkozások társulása, amellyel szemben a bírság vagy a kényszerítő bírság végrehajtható, nem rendelkezik elegendő vagyonnal a megkereső hatóság tagállamában ahhoz, hogy az ilyen bírságot vagy kényszerítő bírságot be lehessen rajta hajtani.

- (2) Azon esetekre, amelyek nem tartoznak e cikk (1) bekezdésének hatálya alá, különös tekintettel azokra az esetekre, amikor az a vállalkozás vagy vállalkozások társulása, amellyel szemben a bíróság vagy a kényszerítő bíróság végrehajtható, nem letelepedett a kérelmező hatóság tagállamában, a tagállamok úgy rendelkeznek, hogy – amennyiben ezt a megkereső hatóság kéri – a megkeresett hatóság végrehajthatja a megkereső hatóság által a 13. és a 16. cikknek megfelelően elfogadott, bíróságok vagy kényszerítő bíróságok megállapító határozatokat.

E bekezdés alkalmazásában a 27. cikk (3) bekezdésének d) pontja nem alkalmazandó.

- (3) A megkereső hatóság kizárólag jogerős határozat végrehajtása iránt nyújthat be kérelmet.
- (4) A bíróságok vagy a kényszerítő bíróságok végrehajtásának elévülési idejét érintő kérdésekre vonatkozóan a megkereső hatóság tagállamának nemzeti joga az irányadó.

27. cikk

Az együttműködés általános elvei

- (1) A tagállamok biztosítják, hogy a 25. és a 26. cikkben említett megkereséseknek a megkeresett hatóság általi teljesítésére a megkeresett hatóság tagállamának nemzeti jogával összhangban kerüljön sor.

- (2) A 25. és a 26. cikkben említett megkereséseket indokolatlan késedelem nélkül, egy egységes eszköz felhasználásával kell végrehajtani, amelyhez mellékelni kell a közlendő vagy végrehajtandó okmány másolatát. Az ilyen egységes eszköznek tartalmaznia kell a következőket:
- a) a címzett neve, ismert címe, valamint a címzett azonosítására szolgáló minden egyéb lényeges információ;
 - b) a vonatkozó tények és körülmények összefoglalása;
 - c) a közölni kívánt vagy végrehajtandó mellékelt okmánymásolat összefoglalója;
 - d) a megkeresett hatóság neve, címe és egyéb elérhetőségei; valamint
 - e) az az időtartam, amelyen belül a közlésnek vagy végrehajtásnak meg kell történnie, például jogszabályi határidők vagy elévülési idők.
- (3) A 26. cikkben említett megkeresések tekintetében az egységes eszköznek – az e cikk (2) bekezdésében foglalt követelményeken túlmenően – tartalmaznia kell a következőket:
- a) információk a végrehajtást a megkereső hatóság tagállamában engedélyező határozatról;
 - b) a határozat jogerőre emelkedésének dátuma;
 - c) a bírság vagy a kényszerítő bírság összege; valamint
 - d) olyan információk, amelyekből kitűnnek azok az észszerű erőfeszítések, amelyeket a megkereső hatóság tett annak érdekében, hogy a határozatot a saját joghatóságának a területén végrehajtsa.

- (4) A megkeresett hatóság általi végrehajtást engedélyező egységes okmánynak kell képeznie a megkeresett hatóság által tett végrehajtási intézkedések kizárólagos alapját, figyelemmel a (2) bekezdésben foglalt követelmények teljesülésére is. Az okiratot a megkeresett hatóság tagállamában nem lehet elismeréshez kötni, kiegészíteni vagy helyettesíteni. A megkeresett hatóságnak meg kell tennie minden szükséges intézkedést a szóban forgó megkeresés végrehajtása érdekében, kivéve, ha a megkeresett hatóságra a (6) bekezdésben foglaltak érvényesek.
- (5) A megkereső hatóságnak biztosítania kell, hogy az egységes eszközt a megkeresett hatóság tagállamának hivatalos nyelvén vagy hivatalos nyelveinek egyikén küldjék meg a megkeresett hatóság részére, kivéve, ha a megkeresett és a megkereső hatóság eseti alapon kétoldalúan megállapodik arról, hogy megkereső hatóság egy másik nyelven küldi meg az egységes eszközt. Amennyiben a megkeresett hatóság tagállamának nemzeti joga azt előírja, a megkereső hatóságnak le kell fordítania a közlendő okmányt vagy a bírság vagy a kényszerítő bírság végrehajtását engedélyező határozatot a megkeresett hatóság tagállamának hivatalos nyelvére vagy hivatalos nyelveinek egyikére, vagy egy olyan más nyelvre, amelyben a megkeresett és a megkereső hatóság eseti alapon kétoldalúan megállapodik. Mindez nem sérti a megkeresett hatóság és a megkereső hatóság azon jogát, hogy eseti alapon kétoldalúan megállapodjanak arról, hogy az ilyen fordítást valamely másik nyelven is el lehet készíteni.
- (6) A megkeresett hatóság nem kötelezhető a 25. vagy a 26. cikkben említett megkeresés végrehajtására, ha:
- a) a megkeresés nem felel meg e cikk követelményeinek; vagy

- b) a megkeresett hatóság észszerű indokokat tud felhozni annak demonstrálására, hogy a megkeresés végrehajtása miként lenne nyilvánvalóan ellentétes annak a tagállamnak a közrendjével, amelyben a végrehajtást kérik.

Ha a megkeresett hatóság el kívánja utasítani a 25. vagy a 26. cikkben említett segítségnyújtás iránti megkeresést vagy további információkat szándékozik kérni, kapcsolatba kell lépnie a megkereső hatósággal.

- (7) A tagállamok biztosítják, hogy – amennyiben a megkeresett hatóság azt kéri – a megkereső hatóság viselje teljes egészében a 24. vagy a 25. cikkben említett intézkedésekkel kapcsolatban felmerülő minden további észszerű költséget, a fordítási, a munkát terhelő és az adminisztratív költségeket is beleértve.
- (8) A megkeresett hatóság fedezheti a 26. cikkben említettek szerint megtett intézkedésekkel kapcsolatban felmerült összes költséget – a fordítási, a munkát terhelő és az adminisztratív költségeket is beleértve – azokból a bírságokból vagy kényszerítő bírságokból, amelyeket a megkereső hatóság nevében beszedett. Ha a megkeresett hatóság nem tudja beszedni a bírságokat vagy a kényszerítő bírságokat, kérheti a megkereső hatóságot, hogy viselje a felmerült költségeket.

A tagállamok szabadon rendelkezhetnek úgy, hogy a megkeresett hatóság kérheti az ilyen határozatok végrehajtásával kapcsolatban felmerült költségek fedezését attól a vállalkozástól is, amellyel szemben a bírság vagy a kényszerítő bírság végrehajtható.

A megkeresett hatóságnak az esedékes összegeket a saját tagállama hivatalos pénznemében kell megtérítenie, az adott tagállam törvényeivel, rendeleteivel, közigazgatási eljárásaival vagy gyakorlatával összhangban.

A megkeresett hatóságnak – amennyiben szükséges, nemzeti jogával és gyakorlatával összhangban – azon az átváltási árfolyamon kell átszámítania a bírságok vagy a kényszerítő bírságok összegét a megkeresett hatóság tagállamának pénznemére, amely a bírság vagy a kényszerítő bírság kiszabásának napján alkalmazandó volt.

28. cikk

*A közlésekre és a bírságokat vagy kényszerítő bírságokat
megállapító határozatok végrehajtására vonatkozó
kérelmekkel kapcsolatos viták*

- (1) A viták a megkereső hatóság szerinti tagállam illetékes szerveinek hatáskörébe tartoznak és azokra az adott tagállam nemzeti joga az irányadó amennyiben azok a következő kérdéseket érintik:
 - a) a 25. cikknek megfelelően közlés tárgyát képező okmány vagy a 26. cikknek megfelelően bírságokat vagy kényszerítő bírságokat megállapító végrehajtandó határozatok jogszerűsége; és
 - b) a végrehajtást a megkeresett hatóság tagállamában engedélyező egységes eszköz jogszerűsége.
- (2) A megkeresett hatóság tagállamában hozott végrehajtási intézkedésekkel vagy a megkeresett hatóság által tett közlés érvényességével kapcsolatos viták a megkeresett hatóság szerinti tagállam illetékes szerveinek a hatáskörébe tartoznak, és azokra az adott tagállam joga az irányadó.

VIII. FEJEZET

ELÉVÜLÉSI IDŐK

29. cikk

A bírságok vagy kényszerítő bírságok megállapítására vonatkozó elévülési időikkel kapcsolatos szabályok

- (1) A tagállamok biztosítják, hogy a nemzeti versenyhatóságok által a 13. és a 16. cikk alapján megállapított bírságok vagy kényszerítő bírságok kivetésére vonatkozó elévülési időket felfüggeszsek vagy megszakítsák más tagállamok nemzeti versenyhatóságai vagy a Bizottság előtt az ugyanazon megállapodás, döntés, összehangolt magatartás vagy az EUMSZ 101. és 102. cikke értelmében tiltottnak minősülő egyéb magatartás megvalósítása útján elkövetett jogsértés tekintetében folytatott jogérvényesítési eljárások időtartamára.

Az elévülési idő felfüggesztésének, illetve az elévülési idő megszakításának az első hivatalos vizsgálati cselekményről a jogérvényesítési eljárás hatálya alá tartozó legalább egy vállalkozás részére küldött közléstől kell kezdődnie, illetve történnie, és a jogsértésben részt vett minden vállalkozásra vagy a vállalkozások minden ilyen társulására vonatkoznia kell.

A felfüggesztésnek vagy megszakításnak azon a napon kell végződnie, amikor az érintett versenyhatóság lezárta a jogérvényesítési eljárását azzal, hogy az ezen irányelv 10., 12. vagy 13. cikkében említett vagy az 1/2003/EK rendelet 7., 9. vagy 10. cikke szerinti határozatot hozott, vagy megállapította, hogy semmi nem indokolja, hogy további intézkedéseket tegyen. A felfüggesztés vagy megszakítás ezen időtartama nem sérti a nemzeti jogban meghatározott abszolút elévülési időket.

- (2) A bírságok vagy a kényszerítő bírságok nemzeti illetékes hatóság általi megállapítására vonatkozó elévülési időt mindaddig fel kell függeszteni vagy meg kell szakítani, amíg az adott nemzeti versenyhatóság határozata felülvizsgálati bíróság előtt folyamatban lévő eljárás tárgyát képezi.
- (3) A Bizottság biztosítja, hogy a nemzeti versenyhatóságok által az első hivatalos vizsgálati cselekményről küldött, az 1/2003/EK rendelet 11. cikkének (3) bekezdése szerinti közlés elérhető legyen más nemzeti versenyhatóságok számára az Európai Versenyhatóságok Hálózata keretében.

IX. FEJEZET

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

30. cikk

A nemzeti közigazgatási versenyhatóságok szerepe a nemzeti bíróságok előtt

- (1) Azok a tagállamok, amelyek az EUMSZ 101. és 102. cikkének alkalmazásáért felelős nemzeti közigazgatási versenyhatóságot és versenyjogi ügyekben hatáskörrel rendelkező nemzeti igazságügyi hatóságot egyaránt kijelölnek, biztosítják, hogy a nemzeti közigazgatási versenyhatóság a kereseteit közvetlenül benyújthassa a versenyjogi ügyekben hatáskörrel rendelkező nemzeti igazságügyi hatósághoz.
- (2) Amennyiben nemzeti bíróságok járnak el az EUMSZ 101. vagy 102. cikkének alkalmazása céljából az ezen irányelv IV. fejezetében, valamint 13. és 16. cikkében említett hatásköröket gyakorló nemzeti versenyhatóságok által hozott határozatok – az e tekintetben kiszabott bírságok és kényszerítő bírságok érvényesítését is beleértve – ellen indított eljárásokban, a tagállamok biztosítják, hogy a nemzeti közigazgatási versenyhatóság a saját jogán teljeskörűen részt vehessen az eljárásban – adott esetben – ügyészként, terheltként vagy alperesként, és az eljárásban részt vevő ilyen közjogi felekkel azonos jogok illessék meg.

- (3) A nemzeti közigazgatási versenyhatóságot fel kell hatalmazni arra, hogy a (2) bekezdésben foglaltakkal megegyező jogok mellett fellebbezéssel élhessen a következőkkel szemben:
- a) az ezen irányelv IV. fejezetében, valamint 13. és 16. cikkében említettek szerinti, nemzeti versenyhatóságok által hozott határozatokkal kapcsolatban – az e tekintetben kiszabott bírságok és kényszerítő bírságok érvényesítését is beleértve – a nemzeti bíróságok által az EUMSZ 101. vagy 102. cikkének alkalmazására vonatkozóan hozott határozatok; valamint
 - b) az ezen irányelv 6. és 7. cikkében említett vizsgálathoz szükséges előzetes engedély megadásának valamely nemzeti igazságügyi hatóság általi megtagadása, amennyiben ez az engedély szükséges.

31. cikk

A felek betekintése az iratokba és az információk felhasználására vonatkozó korlátozások

- (1) A tagállamok rendelkezhetnek úgy, hogy amennyiben a nemzeti versenyhatóságok a 6. cikk (1) bekezdésének e) pontjában, a 8. cikkben vagy a 9. cikkben említett intézkedések alapján természetes személyeket hívnak fel információk rendelkezésre bocsátására, az ilyen információkat ne lehessen bizonyítékként felhasználni az adott természetes személlyel vagy közeli hozzátartozóival szembeni szankciók kiszabásának céljából.
- (2) A tagállamok biztosítják, hogy a nemzeti versenyhatóságok, azok tisztviselői, alkalmazottai és az e hatóságok felügyelete alatt dolgozó egyéb személyek ne tegyenek közzé az ezen irányelvben említett hatáskörök alapján megszerzett és a szakmai titoktartási kötelezettség alá eső információkat, kivéve, ha a közzétételt a nemzeti jog lehetővé teszi.

- (3) A tagállamok biztosítják, hogy az engedékenységi nyilatkozatokhoz vagy az egyezségi nyilatkozatokhoz csak az adott eljárásban érintett felek részére és kizárólag a védelemhez való joguk gyakorlása céljából biztosítsanak hozzáférést.
- (4) A tagállamok biztosítják, hogy az a fél, amely számára engedélyezik a nemzeti versenyhatóságoknak a jogérvényesítési eljárással kapcsolatos irataiba való betekintést, az ilyen engedékenységi nyilatkozatokból és egyezségi nyilatkozatokból származó információkat csak abban az esetben használhassa fel, ha az a tagállami bíróságok előtt folyamatban lévő eljárásokban a védelemhez való jogának gyakorlásához szükséges olyan esetekben, amelyek közvetlenül kapcsolódnak ahhoz az ügyhöz, amelyben biztosították a betekintést, és kizárólag akkor, ha az ilyen eljárások a következőket érintik:
- a) a nemzeti versenyhatóság által a kartell résztvevőivel szemben egyetemlegesen megállapított bírság összegének a kartell résztvevői közötti elosztása; vagy
 - b) azon határozat felülvizsgálata, amellyel a nemzeti versenyhatóság az EUMSZ 101. vagy 102. cikkének vagy a nemzeti versenyjogi rendelkezéseknek a megsértését állapította meg.
- (5) A tagállamok biztosítják, hogy a nemzeti versenyhatóság előtt folyó jogérvényesítési eljárások során valamely fél által szerzett következő típusú információkat az adott fél ne használja fel a nemzeti bíróságok előtt folyó eljárásokban mindaddig, amíg a nemzeti versenyhatóság a 10. vagy a 12. cikkben említett határozat elfogadásával, vagy egyéb módon le nem zárja a jogérvényesítési eljárását a vizsgálat alatt álló minden féllel szemben:
- a) olyan információ, amelyet más természetes vagy jogi személyek kifejezetten a nemzeti versenyhatóság jogérvényesítési eljárásához készítettek;

- b) a nemzeti versenyhatóság által a saját jogérvényesítési eljárása során összeállított és a feleknek megküldött információk; valamint
 - c) visszavont egyezségi nyilatkozatok.
- (6) A tagállamok biztosítják, hogy az engedékenységi nyilatkozatoknak a nemzeti versenyhatóságok közötti cseréjére az 1/2003/EK rendelet 12. cikke alapján kizárólag akkor kerüljön sor, ha:
- a) ahhoz a kérelmező hozzájárul; vagy
 - b) az engedékenység iránti kérelmet továbbító nemzeti versenyhatóság mellett az engedékenység iránti kérelmet átvevő nemzeti versenyhatóság is kapott ugyanazon kérelmezőtől egy ugyanazon jogsértéssel kapcsolatos engedékenység iránti kérelmet, feltéve, hogy az engedékenység iránti kérelem továbbításának időpontjában a kérelmezőnek nem áll módjában az általa az engedékenység iránti kérelmet átvevő nemzeti versenyhatósághoz benyújtott információk visszavonása.
- (7) Az engedékenységi nyilatkozat benyújtás szerinti formája nem érinti az e cikk (3)–(6) bekezdésének alkalmazását.

32. cikk

A bizonyítékok elfogadhatósága a nemzeti versenyhatóságok részéről

A tagállamok biztosítják, hogy a dokumentumok, szóbeli nyilatkozatok, elektronikus üzenetek, kép- vagy hangfelvételek és bármely egyéb, információt tartalmazó tárgy a nemzeti versenyhatóság részéről elfogadható bizonyítéknak minősüljön, függetlenül annak formájától és az információt tároló adathordozó típusától.

33. cikk

Az Európai Versenyhatóságok Hálózatának működése

- (1) Az Európai Versenyhatóságok Információs Hálózata központi információs rendszerének (Európai Versenyhatóságok Információs Rendszere) karbantartásával és fejlesztésével, valamint az Európai Versenyhatóságok Hálózatán belüli együttműködéssel kapcsolatban a Bizottságnál felmerülő költségeket a rendelkezésre álló előirányzatok erejéig az Unió általános költségvetéséből kell fedezni.
- (2) Az Európai Versenyhatóságok Hálózatának képesnek kell lennie bevált gyakorlatokat és ajánlásokat kidolgozni és – adott esetben – közzétenni olyan kérdésekre vonatkozóan, mint a függetlenség, az erőforrások, a hatáskörök, a bírságok és a kölcsönös segítségnyújtás.

X. FEJEZET

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

34. cikk

Átültetés

- (1) A tagállamok hatályba léptetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek az irányelvnek ... [ezen irányelv hatálybalépésétől számított két év] -ig megfeleljenek. E rendelkezések szövegét haladéktalanul közlik a Bizottsággal.

Amikor a tagállamok elfogadják ezeket a rendelkezéseket, azokban hivatkozni kell erre az irányelvre, vagy azokhoz hivatalos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozást kell fűzni. A hivatkozás módját a tagállamok határozzák meg.

- (2) A tagállamok közlik a Bizottsággal belső joguk azon főbb rendelkezéseinek szövegét, amelyeket az ezen irányelv által szabályozott területen fogadnak el.

35. cikk

Felülvizsgálat

A Bizottság ... [hat évvel ezen irányelv elfogadásának időpontját követően]-ig jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak ezen irányelv átültetéséről és végrehajtásáról. A Bizottság adott esetben felülvizsgálhatja ezt az irányelvet és szükség esetén jogalkotási javaslatot terjeszthet elő.

36. cikk
Hatálybelépés

Ez az irányelv az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

37. cikk
Címzettek

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

Kelt Strasbourgban,

az Európai Parlament részéről
az elnök

a Tanács részéről
az elnök